СОГЛАСОВАНО
Зам.заведующей ВР
МБДОУ детский сад «Берёзка»
С. Базарные Матаки
Алькеевского МР РТ
__________/Т. Д. Заминалова/

УТВЕРЖДАЮ
Заведующий МБДОУ
детский сад «Берёзка»
__________ Латыпова Г.А.

Рассмотрено и принято
на заседании педагогического совета №1
от 31 августа 2020 г.
протокол № 1

Рабочая программа воспитателя
(по обучению детей татарскому языку)
Насыбуллиной Гузель Адхатовны
на 2020 /2021 учебный год
в соответствии с
ФЕДЕРАЛЬНЫМ ГОСУДАРСТВЕННЫМ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫМ
СТАНДАРТОМ ДОШКОЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ
Муниципального бюджетного дошкольного образовательного учреждения детский сад «Берёзка» села Базарные Матаки Алькеевского муниципального района Республики Татарстан

Юридический адрес: 422870, Республика Татарстан,
Алькеевский муниципальный район,
с.Базарные Матаки, ул.Школьная, д.5

Содержание программы

№	Наименование разделов	Стр.
I.	**ЦЕЛЕВОЙ РАЗДЕЛ ПРОГРАММЫ**	**3-38**
1.1	ПОЯСНИТЕЛЬНАЯ ЗАПИСКА. ЦЕЛЬ И ЗАДАЧИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ДОУ ПО РЕАЛИЗАЦИИ ООД.	**3-26**
1.2	ПЛАНИРУЕМЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ ОСВОЕНИЯ ПРОГРАММНОГО МАТЕРИАЛА	**27-39**
II.	**СОДЕРЖАТЕЛЬНЫЙ РАЗДЕЛ ПРОГРАММЫ**	**40**
2.1	СИСТЕМА ВОСПИТАТЕЛЬНО – ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ ПО ПЯТИ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫМ ОБЛАСТЯМ	**40-55**
2.2	СИСТЕМА РАБОТЫ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ С СЕМЬЯМИ ВОСПИТАННИКОВ	**56**
2.3	РАБОТА С РОДИТЕЛЯМИ	**56-58**
2.4	КОРРЕКЦИОННАЯ РАБОТА	**58-61**
III.	**ОРГАНИЗАЦИОННЫЙ РАЗДЕЛ ПРОГРАММЫ**	**62-68**
3.1	МАТЕРИАЛЬНО - ТЕХНИЧЕСКОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ ДЛЯ РЕАЛИЗАЦИИ ПРОГРАММЫ ПО ОБУЧЕНИЮ ДЕТЕЙ ГОСУДАРСТВЕННЫМ ЯЗЫКАМ РТ	**62**
3.2	ПРОГРАММНО-МЕТОДИЧЕСКОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ	**62-63**
3.3	РАЗВИВАЮЩАЯ ПРЕДМЕТНО – ПРОСТРАНСТВЕННАЯ СРЕДА	**64**
3.4	ЦИКЛОГРАММА	**67-70**
IV	**ПРИЛОЖЕНИЕ**	**70-71**

I. ЦЕЛЕВОЙ РАЗДЕЛ ПРОГРАММЫ

1.1 ПОЯСНИТЕЛЬНАЯ ЗАПИСКА

Рабочая программа разработана в соответствии с основной образовательной программой МБДОУ детского сада «Берёзка» 2020 года и отражает особенности содержания и организации образовательного процесса в группах 2 младшего, среднего, старшего и подготовительного к школе дошкольного возраста.

Рабочая программа разработана на основе требований ФГОС дошкольного образования, утвержденного приказом Министерства образования и науки РФ от 2013 года № 1155, с использованием следующих нормативно-правовых документов: (перечисляются документы)

1. Конституция РФ (1993 г.).
2. Конвенция ООН о правах ребенка (1989 г.).
3. Федеральный Закон РФ от 29.12.2012 №273 – ФЗ «Об образовании в РФ».(в ред. От 03.08.2018)
4. Постановление Главного государственного санитарного врача РФ от 15.05.2013 г №26 «Об утверждении СанПиН 2.4.1.3049-13 «Санитарно-эпидемиологические требования к устройству, содержанию и организации режима работы в дошкольных организациях».
5. ФГОС дошкольного образования (утверждено Советом Минобрнауки РФ 28.08.2013 г.).
6. Профессиональный стандарт педагога (педагогическая деятельность в сфере дошкольного, начального общего, основного общего, среднего общего образования). (Приказ Министерства труда и социальной защиты РФ от 18.10.2013. №544н).
7. Комментарии к ФГОС дошкольного образования (методические рекомендации Минобрнауки России от 28.02.2014 г. №08-249)

1. Закон РФ от 10.07.1992 №3266 – I «Об образовании».
2. Типовое положение о дошкольном образовательном учреждении (утверждено Постановлением Правительства РФ от 27.10.2011г. №2562).
3. Инструктивно-методическое письмо Министерства образования РФ № 65/23-16 от 14.03.00г. «О гигиенических требованиях к максимальной нагрузке на детей дошкольного возраста в организованных формах обучения».
4. СанПиН 2.4.1.2731-10 «Изменение №1 к 2.4.1. 2660-10 «Санитарно-эпидемиологические требования к устройству, содержанию и организации режима работы в дошкольных организациях» и зарегистрированном в Минюсте России от 22.12.2010 № 19342 утвержденным постановлением Главного государственного санитарного врача РФ от 20.12.2010г №164.
5. Письмо Министерства образования и науки РФ от 1.05.2007 №03-1213 «О методических рекомендациях по отнесению дошкольных образовательных учреждений к определенному виду».
6. Приказ Министерства образования и науки РФ от 3.11.2009 №655 «Об утверждении и введении в действие федеральных государственных требований к структуре основной общеобразовательной программы дошкольного образования».
7. Приказ Министерства образования и науки РФ от 20.07.2011 №2151 «Об утверждении федеральных государственных требований к условиям реализации основной общеобразовательной программы дошкольного образования».
8. Постановление кабинета министров «Об утверждении Стратегии развития образования в республике Татарстан на 2010-2015 годы «Киләчәк” - «Будущее».

“Татарстан Республикасы халыклары телләре турында” Татарстан Республикасы Законында һәм Татарстан Республикасында башка телләрне саклау, өйрәнү һәм үстерү буенча Татарстан Республикасы дәүләт программасында мәктәпкәчә милли белем бирү өчен кирәкле шартлар булдыру каралган. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары белән кабул ителгән 2010 – 2015 елларда мәгарифне үстерү стратегиясендә (30.12.2010, №1174) – мәктәпкәчә тәрбия һәм белем бирү учреждениеләре өчен рус телле балаларны татарчага өйрәтү программасы, укыту-методик комплектлары (УМК) төзү бурычы куелды.

Балалар бакчасында татар теленә өйрәтү программасы (алга таба программа) “Мәктәпкәчә төп гомуми белем бирү программасы структурасына Федераль дәүләт таләпләре”нә (РФ Мәгариф һәм фән министрлыгының 23.11.2009 елда 655 нче карары нигезендә расланган) нигезләнеп төзелде.

Программа 4 яшьтән 7 яшькә кадәр булган рус телле балаларның татарча аралашырга өйрәтү эшчәнлекләренең эчтәлеген чагылдыра. Программа мәктәпкәчә яшьтәге баланың үсеш закончалыкларына, шәхси һәм эшлекле якын килү турындагы фундаменталь тикшеренүләргә, тел өйрәтү процессында методик стандарт итеп кабул ителгән коммуникатив технология принципларына (Л. С. Выготский, П. Я. Гальперин, В. В. Давыдов, Е. А. Пассов) чагылыш тапкан фәнни тикшеренүләргә, гамәли эшкәртмәләр һәм методик киңәшләргә, мәктәпкәчә мәгариф системасы эшчәнлеген ачыклаучы норматив хокукый актлар, нигезләмәләренә көйләнгән.

Содержание психолого – педагогической работы распределено по пяти направлениям (**далее Образовательные Области):**

1. «Физическое развитие».
2. «Речевое развитие».
3. «Социально – коммуникативное развитие».
4. «Познавательное развитие».
5. «Художественно – эстетическое развитие»

ЦЕЛЬ и ЗАДАЧИ
в соответствии с ФГОС дошкольного образования

(п.1.5. и 1.6 ФГОС дошкольного образования)

ЦЕЛЬ:

позитивная социализация и всестороннее развитие ребёнка дошкольного возраста в адекватных его возрасту видах деятельности создание условий и организация обучения детей татарскому и родному языкам в ДОУ.

ЗАДАЧИ :

1. Обучение двум государственным языкам (русскому и татарскому). Систематически и планомерно повышать качество обучения детей двум государственным языкам.
2. Владение речью как средством общения.
3. Обогащение активного словаря.
4. Развитие связной, грамматически правильной диалогической и монологической речи.
5. Развитие речевого творчества.
6. Развитие звуковой и интонационной культуры речи, фонематического слуха.
7. Знакомство с книжной культурой, детской литературой, понимание на слух текстов различных жанров детской литературы.
8. Охрана и укрепление физического и психического здоровья детей, в том числе их эмоционального благополучия.
9. Создание благоприятных условий развития детей в соответствии с их возрастными и индивидуальными особенностями и склонностями развития способностей и творческого потенциала каждого ребёнка как субъекта отношений с самим собой, другими детьми, взрослыми и миром.

10.Формирование социокультурной среды, соответствующей возрастным, индивидуальным, психологическим и физиологическим особенностям детей.
11.Обеспечение психолого-педагогической поддержки семьи и повышения компетентности родителей в вопросах развития и образования, охраны и укрепления здоровья детей.
12. Воспитывать любовь и бережное отношение к родному языку, к культуре своего народа и к другим народам Поволжья.

ПРИНЦИПЫ К ФОРМИРОВАНИЮ ПРОГРАММЫ в соответствии с ФГОС дошкольного образования

Коммуникативлылык принцибы – балаларны татар телен аралашу чарасы буларак куллануга әзерләүгә корылган. Телне фән буларак түгел, ә аралашу чарасы буларак өйрәтү.

Интеграция һәм дифференциация принцибы – һәр сөйләм төренең үз үзәнчәлеген исәпкә алу, тәрбияче сөйләмен техник чаралар ярдәмендә (аудио-, видеоязмада) тыңлау (аудирование), тел үзәнчәлекләрен төрле күнегүләрдә бирү, балаларның диалогик сөйләмен үстерү;

Күрсәтмәлелек принцибы – тел өйрәтүне көндәлек тормыштагы һәр төрле эшчәнлеккә бәйле рәвештә, аларның тирә-юньне танып белүенең төп чарасы булып торган уен аша үткәрү;

Тел өйрәтү, тәрбия һәм үстерү бурычларының бер-берсе белән тыгыз бәйләнештә тормышка ашыру принцибы;

Барлык белем бирү өлкәләрен берләштерү (интегральләштерү) принцибы: аралашу, танып-белү, социальләштерү, физик культура, сәламәтлек, хезмәт, иминлек, матур әдәбият, иҗади сәнгать, музыка.

Дәвамчанлык принцибы – балалар бакчасы һәм башлангыч мәктәптә эзлеклелекне күздә тоту;

Белем бирүне комплекслы-тематик принципка корып оештыру;

Белем бирү эшчәнлегенең мотивлашкан булу принцибы - бала материалны үзе өчен кызык булганда, үзенең шәхси ихтыяҗларына туры килгәндә генә кабул итә һәм фикерли башлый. Телне өйрәтү процессында экияти сюжетлар карау, кызыклы таныш геройлар (Акбай, Мияу) белән очрашу, уен элементларын куллану – тел материалын өйрәнүнең мотивлашкан булуын тәэмин итә. Телне аралашу, уен ситуацияләренә бәйләп өйрәнгәндә, балалар тел өйрәнүнең практик әһәмиятен тоялар, эмоциональ күтәренкелек туа һәм алар тел материалын бик теләп үзләштерәләр.

Белем бирү эшчәнлегенең дидактик принцибы - гадидән катлаулыга таба бару.

Индивидуальләштерү принцибы - тел өйрәткәндә социаль шәхес сыйфатларын үстерүне күздә тоту. Балаларның яшь үзәнчәлекләрен исәпкә алу.

Милли региональ компонент куллану принцибы

В ОП отражено содержание образования детей дошкольного возраста, формируемое участниками образовательного процесса с учётом климатических, национально – культурных, демографических, социально – экономических и социокультурных условий Республики Татарстан.

В Законе Республики Татарстан «Об образовании» четко определена необходимость обеспечения гуманистического, развивающего, народно-национального характера образования, связь воспитания и обучения с жизнью и национальными культурными традициями. Национально региональный компонент **(далее НРК)** составлен с учетом национальных и региональных особенностей Республики Татарстан, который предусматривает следующие направления деятельности ДОУ:

- Приобщение к истокам национальной культуры народов, населяющих Республику Татарстан
- Предоставление каждому ребенку возможность обучения и воспитания на родном языке, формирование у детей основ нравственности на лучших образцах национальной культуры, народных традициях и обычаях.
- Создание благоприятных условий для воспитания толерантной личности – привития любви и уважения к людям другой национальности, к их культурным ценностям.
- Ознакомление с природой родного края, формирование экологической культуры.
- Ознакомление детей с особенностями жизни и быта народов, населяющих Республику Татарстан, праздниками, событиями общественной жизни республики, символиками РТ и РФ, памятниками архитектуры, декоративно-прикладным искусством.

В ДОУ реализуется **Региональная программа** дошкольного образования.

В рамках реализации Стратегии развития образования в Республике Татарстан на 2010 – 2015 годы «Киләчәк» творческой группой , созданной Министерством образования и науки Республики Татарстан, разработаны новые учебно-методические комплекты **(далее УМК)** по обучению детей двум государственным языкам в дошкольных образовательных учреждениях на основе современных эффективных образовательных технологий, которые используются в ДОУ.

Основная цель УМК “Татарча сөйләшәбез” - формирование правильной устной татарской речи русскоязычных детей дошкольного возраста. УМК “Татарча сөйләшәбез” разработаны для: средней группы, старшей группы, подготовительной к школе группе.

Проект УМК по обучению русскоязычных детей татарскому языку состоит из трех частей: «Минем өем» (для средней группы), «Уйный-уйный үсәбез» (для старшей группы), «Без инде зурлар, мәктәпкә илтә юллар» (подготовительной к школе группы).

Основной **задачей** изучения татарского языка в дошкольном возрасте является **формирование первоначальных умений и навыков практического владения татарским языком в устной форме.** В процессе обучения дети должны научиться воспринимать и понимать татарскую речь на слух и говорить по-татарски в пределах доступной им тематики, усвоенных слов,Сөйләмне аралашу чарасы буларак камилләштерү, файдалана белү күнекмәләренә өйрәтү. Мөстәкыйль фикер йөртергә, җавап бирергә күнектерү, балада үзенең сөйләме белән кызыксыну һәм сизгерлек уяту.Сөйләм әдәбе (сорау, гозер, мөрәҗәгать итү, рәхмәт белдерү, исәнләшү, саубуллашу) кагыйдәләрен камилләштерү.

ВОЗРАСТНЫЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ РЕЧЕВОГО РАЗВИТИЯ ДЕТЕЙ
дошкольного возраста

ВОЗРАСТНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА
контингента детей 2-3 лет (I мл. гр.)

Речевое развитие

В ходе совместной со взрослыми предметной деятельности продолжает развиваться понимание *речи*. Слово отделяется от ситуации и приобретает самостоятельное значение. Возрастает количество понимаемых слов. Интенсивно развивается активная речь детей. К 3-м годам они осваивают основные грамматические структуры, пытаются строить простые предложения, в разговоре со взрослым используют практически все части речи. Активный словарь достигает 1000-1500 слов. К концу 3-го года жизни речь становится средством общения ребенка со сверстниками, дети воспринимают все звуки родного языка, но произносят их с большими искажениями.

ВОЗРАСТНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА
контингента детей 3-4 лет (II мл. гр.)

Уникальность *речевого развития* детей в этом возрасте состоит в том, что в этот период ребенок обладает повышенной чувствительностью к языку, его звуковой и смысловой стороне. В младшем дошкольном возрасте осуществляется переход от исключительного господства ситуативной (понятной только в конкретной обстановке) речи к использованию и ситуативной, и контекстной (свободной от наглядной ситуации) речи. Овладение родным языком характеризуется использованием основных грамматических категорий (согласование, употребление их по числу, времени и т.д., хотя отдельные ошибки допускаются) и словаря разговорной речи. Возможны дефекты звукопроизношения.

3-4 яшьлек балаларны туган телдә сөйләшергә өйрәтү.

Речевое развитие Сөйләм үсеше.	**Социально-коммуникативное развитие.** Социаль-коммуникатив үсеш	**Познавательное развитие.** Танып белү.	**Художественно-эстетическое развитие.** Нәфис – нәфәсәти үсеш	**Физическое развитие.** Физик үсеш
тасвирлау, уенчык белән диалог төзү, уеннарда катнашу. Сүзле уен **“Куян килгән** Дидактик уен **“Бу нәрсә?”** Дидактик уен **“Нишли?”** **“Су”** шигырен уку: Б. Рәхмәтнең **“Су”** шигырен уку Һ.Такташ шигырен уку Ә.Бикчәнтәева “Туп” Б. Рәхмәт “Уенчыклар Уенчыклар турында сөйләшү: С. Сөләйманованың **“Ике”** дигән шигырен уку Ш. Галиев “Кунаклар” .”Ике” шигырен уку. Ә. Бикчәнтаева “Салкын, саф	Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау. Сюжетлы-рольле уеннар Дидактик уен **“Кунак килде”.** Дидактик уен “**Мәрьямга булышабыз”.** Юыну бүлмәсе турында балалар белән сөйләшү: Сары яфраклардан букет ясау. Дидактик уен	Эсперименталь эш **“Тупны суга салу”** Эксперименталь эш “**Тешләрне ничек чистарталар”.** Балалар белән күз турында әңгәмә: Тәрбияче балаларга күз турында сөйли. Тәрбияче балалар белән гәүдә төзелеше турында әңгәмә үткәрә. Уен бүлмәсенә экскурсия: Җиһазларга,	Яфраклар белән бию. Музыка тыңлау *(аудиоязмада “Яфрак бәйрәме”* **Яфрак бәйрәме”** жырынын тыңлау. Җырлы-биюле уен “**Күз кызы һәм балалар”.** Куянны	Хәрәкәтле уеннар: туп белән уеннар, “Командир” уены, әйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары. Хәрәкәтле уен **“Туп тәгәрәтү”.** Хәрәкәтле уен **“Әтәч”.** Физминут “**Чебиләр зарядка ясый”.** Хәрәкәтле уен **“Туп”** Хәрәкәтле уен “**Матур туп”** Хәрәкәтле уен

һава” Матур әдәбият белән таныштыру. Г. Тукай “Безнең гаилә” Шигырьне уку. Ш. Маннур “Яратам”. Дидактик уен **“Серле тартма”.** Фонетик күнегүләр Дидактик уен **“Чебиләр”.** Дидактик уен **“Тылсымлы капчык”.** **“Тупны коткарабыз”** дигән рәсем карау Дидактик уен **“Тылсымлы янчык** Дидактик уеннар **“Бу нәрсә?”, “Нинди?”.** Дидактик уен **“Киемнәр”.** Сүзле уен **“Кунак килгән”.** Дидактик уен **“Нәрсә ашыйсың?”** **“Алсу яфраклардан букет җыйган”** дигән рәсем карау. Дидактик уен **“Нәрсә кигән?”** Дидактик уен **“Яшел, сары яфраклар”** Дидактик уен **“Кем килде?”** Дидактик уен **“Мин (бабай) нәрсә алып килдем?”** Дидактик уен **“Нинди?”** Дидактик уен **“Серле кәрзин”.** Дидактик уен **“Тәмле”.** Күгәрчен рәсемен карау: Саескан рәсемен карау: Дидактик уен **“Серле кәрзин”.** . Сүзле уен **“Кояшны сәламлау”.** Дидактик уен **“Авылга кайтабыз”.** **“Ләйлә суыктан курыкмый”** рәсемен карау Рәсем буенча **“Сорау-җаввап”** уены”.	**“Кунаклар килгән** Балалар белән исемнәре турында сөйләшү Балаларга юллар турында сөйләү Культура-гигиена күнекмәләренә өйрәтү. Дидактик уен **“Дөрес ки”** Куркынычсызлык турында әңгәмә: Дидактик уен **“Киемнәрне дөрес төр”** Балаларны уенчыклар почмагына сәяхәткә алып бару. **.”Кибет” уены** Ягымлы сүзләр кабатлау Иртәнге аш турында әңгәмә **.”Өй җиһазлыйбыз”** уены. **“Телефоннан сөйләшү”** уены Гаилә турында әңгәмә. **”Шифаханәгә бару”** (сюжетлы рольле уен “Шифаханә”) Дидактик уенннар: **“Бу нәрсә?”, “Ярый-ярамый”.** Сюжетлы рольле уен **“Чәчтарашта”.**	уенчыкларга, гөлләргә карата сакчыл караш турында әнгәмә. Уенчык КамАЗ машины турында сөйләшү Рәсемдәге урамны күзәтү Кар турында сөйләшү Эксперименталь эш **“Кар эри”.** Урамда кошлар күзәтү, җим сибү. Кошлар турында әнгәмә: Күгәрченнәр турында **“Сорау-җавап”** уены Һава торышы турында әнәмә Электр лампасы турында сөйләшү Җиһазлар турында сөйләшү Артикуляция органнары белән таныштыру Гөмбәләр белән уен (санау). Дидактик уен “Ничек кычкыра Йорт кошлары белән танышу. Дидактик уен “Әнкәсен тап”.	уртага утыртып аңа җыр җырлау.	**“Кошлар нишли?”** Хәрәкәтле уен **“Яңгыр”.** Хәрәкәтле уен **“Кем безнең бик яхшы?”.** Хәрәкәтле уен **“Шофёр”.** . Хәрәкәтле уен **“Кер юабыз”.** Физминут **“Кар көрибез** Хәрәкәтле уен **“Кар ату”.** Хәрәкәтле уен **“Ала карга һәм чыпчыклар”.** Психогимнастика. “Кояш” Хәрәкәтле уен “Үз шкафыңны тап” Хәрәкәтле уен “Аюлар һәм балалар” Уку. Б. Рәхмәт “Асия врач”. шигырь уку”. Д. Гарифуллин “Алсу”. Шигырь уку Ә. Бикчәнтәева “Каз бәбкәләре” Г. Лотфи. ”Әтәч”

НРК: В возрасте 3 – 4 лет развивается познавательный интерес о родном селе, художественной литературе (татарских народных сказок и произведений татарских писателей).

В игровой форме дети данного возраста познают татарскую национальную одежду (мальчик, девочка).

ВОЗРАСТНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА
контингента детей 4-5 лет (ср. гр.)

Изменяется содержание *общения* ребенка и взрослого. Оно выходит за пределы конкретной ситуации, в которой оказывается ребенок. Ведущим становится познавательный мотив. Информация, которую ребенок получает в процессе общения, может быть сложной и трудной для понимания, но она вызывает интерес.

В *речевом развитии* детей 4-5 лет улучшается произношение звуков (кроме сонорных) и дикция. Речь становится предметом активности детей. Они удачно имитируют голоса животных, интонационно выделяют речь тех или иных персонажей. Интерес вызывают ритмическая структура речи, рифмы. Развивается грамматическая сторона речи. Дети занимаются словотворчеством на основе грамматических правил. Речь детей при взаимодействии друг с другом носит ситуативный характер, а при общении со взрослым становится внеситуативной.

ТУГАН ТЕЛДӘ СӨЙЛӘШӘБЕЗ
4-5 яшьлек балаларны туган телдә сөйләшергә өйрәтү.

Речевое развитие Сөйләм үсеше	**Социально-коммуникативное развитие.** Соиаль-коммуникатив үсеш	**Познавательное развитие.** Танып белү.	**Художественно-эстетическое развитие.** Нәфис – нәфәсәти үсеш	**Физическое развитие.** Физик үсеш
Дидактик уен **“Бу кем?”** Интерактив уеннар **“Кем юк?, “Кем анда?”** Дидактик уен **“Кем юк?”.** Интерактив уен **«Бармак», “Әйе, юк”.** **«Яңа шалкан» өстәл театры күрсәтү.** Шигырь уку. **Ш. Маннур «Яратам»** (бармак уены аша). Г. Тукайның **«Безнең гаилә»** Мультфильм карау **“Кызыклы шәкерт”** Әкият уку **“Аю белән бабай”** Мультфильм карау **“Шаян песи”** Г.Гомәрнең **“Аю Әппәс”** әкиятен уку. Шигырь уку **“Ул шуңа кечкенә”** Әкият уку **“Бикбатыр белән Биккуркак”** Т.Х.Ә **“Ике кыз” әкиятенең мультсюжетын карау.** Н.Каштан “ **Безнең сыер” шигыре** Анимацион сюжет карау **“Качышлы уйныйбыз”.** Сүзле уен.”**Бәбине йоклату”** **«Гаилә»** картинасын карау. Әкиятне сәхнәләштерү. Мультфильм карау **«Куян кызы»** **“Чукмар белән тукмар”**мультф. карау. **“Торна белән төлке”**әкиятен уку. **“Тылсымлы чүкеч”** шигырен уку.	Дидактик уен: **«Чылбыр»** Ситуация **«Әби, бабай бездә кунакта».** Курчак белән уен **“Мин малай, мин кыз”.** **«Гаилә чәчәге»н төзү.** **«Син кемне яратасың?»** дидактик уен (туп белән). **«Кем нишли?»** дидактик уен. **«Сезнең гаиләдә кемнәр бар?»** дидактик уен. Уен ситуациясе **“Кунак сыйла”.** Сюжетлы- рольле уен **“Уенчыклар кибетендә”.** Д/У **“Дустыңны сыйла”** **“Юыну бүлмәсендә”** рәсемен карау. С/Р уен **“Курчакны юындыр”** С/Р уен **“Уенчыклар кибете”** Д/У **“Мәрьямгә өстәл әзерләргә булыш”** Ситуация:	Уен “**Бел, әйт!”** Д/У **“Төсле шакмаклар”** Д/У **“Яфракларны төсләре буенча аер”.** **“Нәрсә өчен кирәк”** Д/У **“Татып кара, әйтеп кара”** Фикерләүгә уен **“Кайсы агачта алма үсә?” Туп белән уйнау. Суда йөздереп карау**. Д/У **“Шакмакларны төсләре, зурлыклары, нәрсәдән ясалуына карап төркемлә ”** **Базарлы Матак авылы турында фотолары карау.** С/Р уен **“Алсуга яңа йорт җиһазлары алабыз”** Д/У **“Песинең гәүдә өлешләрен ата”.** Д/У **“Песине тасвирлап сөйлә”.** Т.Х.Ә **“Кем нәрсә ярата” уку.** Д/У **“Әбинең ишек алдында нинди хайваннар яши?”** Ситуация тудыру: **“Хайваннарның киемнәре бармы? Аларны нәрсә**	**«Бармак» уены.** Уен **«Күрсәт әле, үскәнем».** **Бию көенә бию**. Җыр **“Мин песи. Мин эт”.** Җыр җырлау **“Ипи тәмле, тәмле...”** Җыр тыңлау”**Мин курчак”.** Җырлы-биюлеуен **“Карусель”.** Аудиоязма тыңлау. Җыр **“Уенчыклар”.** **Бишек җыры җырлау.** Җыр тыңлау **“Яфрак бәйрәме”**. Җ/Б уен **“Бар матур бакча”** Бармак уены **“Бармак, бармак кая булдың?”** Җ/Б уен **“Түбәтәй”** өйрәнү. Д/У **“Бу рәсем кайсы экияттән?”**	Сүзле-хәрәкәтле уен **“Зур, кечкенә”.** Уен **“Алмаларны җый”** **Аю битлекләре белән уен** Уен **“Кояш һәм яңгыр”** Аз/Х уен **“Шаян курчак”** Сүзле уен **“Машинага утырам”** Җ/Б уен **“Аю-бүре”** АХ уен **“Көчек”.** Җ/Б уен **“Ак куянкай”** Уен **“Хәрәкәтне күрсәт”** Физминутка өйрәнү **“Оста”** Х/У **“Песи һәм чыпчыклар”** Аз хәр.уен **“Солдатлар, команданы үтәгез”**

Уен: **“Кил монда”** Уен ситуациясе **“Әби күчтәнәче”.** Уен ситуациясе **“Акбай һәм Мияу балаларны чәй, сөт белән сыйлыйлар”.** Диалог. **“Балалар бер-берсен сыйлыйлар” “Дүртенче артык”.** Сүзле уен **“Тәмле алма”.** Уен ситуациясе **“Иптәшеңне ашат!”** Дидактик уен **“Серле тартма”.** Сүзле уен **“Мә, туп”.** Сүзле уен **“Курчакны макта!”** Дидактик уен **“Серле тартма”.** Дидактик уен **“Нәрсә зур, нәрсә кечкенә?”** Сүзле уен **“Үсәм” “Көзге яшелчә бакчасында”** рәсемен карау. Д/У **“Бер һәм күп”** . Д/У **“Песине тасвирлап сөйлә”.** **“Кар бабай ясадык”** картинасын карау. **Сүзле уен “Кошны макта”**	**Кунакларны ничек каршы алырга кирәк?** Д/У **“Үзең, гаиләң турында сөйлә”** Д/У **“Баш киемен бизә”** С/Р уен **“Шифаханәдә”** Ситуация: **“Төлке белән торнаны ничек дуслаштырырга?” Д/У “Тән өлешләрен ата”**	**жылыта?”** Сорауга җавап эзләү: **Хайваннарны кышкы урманда күреп буламы? Ни өчен?** Д/У **“Ни өчен кирәк”** Д/У **“Кайда боз бар?”** Д/У **“Хайваннарның балаларын тап”** Д/У **“Бер һәм күп”** Д/У **“Нәрсә?Ничә?”** Д/У **“Әнисен тап”** **“Яраткан кошыңны буя”**		

УМК: В возрасте 4 – 5 лет объём словарного запаса: **62 слова татарского языка**.
Активный словарь: 49 слов; пассивный словарь: 13 слов.

“Минем өем” проекты. Проект “Мой дом” (4-5яшьлек балалар өчен)

Проектның эчтәлеге түбәндәге темалардан тора:

- гаилә
- ашамлыклар
- уенчыклар
- саннар

Атна дәвамында 20 шәр минутлык 1 эшчәнлек 1 режим вакытында оештырыла.

АКТИВ СҮЗЛӘР	СӨЙЛӘМ ҮРНӘГЕ	АУДИОЯЗМА МУЛЬТФИЛЬМ
Танышу– 3 СӘГАТЬ (1-3); ГАИЛӘ – 18 СӘГАТЬ (4-18)		
эти әни малай кыз мин исәнмесез сау булыгыз исәнме эт песи әйе	-Бу кем? -Әти (әни, бабай, әби, кыз, малай). -Кем юк? -Әти (әни, бабай, әби, малай, кыз). -Исәнмесез. -Син кем? -Мин Коля (Оля). -Мин малай. -Сау булыгыз! -Исәнме, әни (әти, бабай, әби, кыз, малай, Мияу, Акбай). -Сау бул, әни(әти, бабай, әби, кыз, малай). -Кем анда? -Мин песи. Мин Мияу. -Кил монда. -Мин эт. Мин Акбай. -Кил монда. -Син Коля? -Әйе, Коля.	Аудиоязма №1-23 Мультфильмнар: 1.“Әйдәгез, дуслашыйк” 2. “Качышлы уйныйбыз” 3. “Шалкан”

юк сау бул әби бабай әйбәт	-Син малай (кыз)? -Әйе (юк). -Әти? (әни, бабай, әби, кыз, малай). -Әйе. -Әни? (әти, бабай, әби, кыз, малай). -Юк. -Малай? -Юк, кыз. -Кыз? -Әйе, кыз. -Хәлләр ничек? -Әйбәт.	
АШАМЛЫКЛАР – 10 СӘГАТЬ (19 -29)		
ипи алма сөт чәй мә рәхмәт тәмле кил монда утыр аша эч	-Мә, ипи(алма, сөт, чәй). -Рәхмәт, әби. -Коля, мә ипи (алма, сөт, чәй). -Рәхмәт. -Мияу, кил монда. Утыр. (Акбай, Коля, Оля) -Оля, кил монда. Мә ипи(алма, сөт, чәй). Ипи (алма, сөт, чәй) тәмле (ме)? -Ипи (алма, сөт, чәй) тәмле. Рәхмәт. -Мә, тәмле алма(ипи). -Мә, ипи (алма) аша. -Мә, сөт(чәй)эч.	Аудиоязма №24-39 Мультфильмнар: 1.“Тәмле” кибетендә” 2. “Азат кунак чакыра”
УЕНЧЫКЛАР – 15 СӘГАТЬ (30-45)		
бир туп зур кечкенә матур курчак куян аю	- Бу нәрсә? - Туп (курчак, куян, аю). -Курчак (туп, куян, аю) бир. -Мә, курчак (туп, куян, аю). -Бу нәрсә? -Аю (курчак, куян, туп). -Аю (курчак, куян, туп) нинди? -Аю (курчак, куян, туп) зур (матур, кечкенә, әйбәт). - Аю (курчак, куян, туп) нинди? - Аю (курчак, куян, туп) зур (кечкенә, матур, әйбәт). -Аю (курчак, куян, туп)? -Әйе. -Курчак (аю, куян, туп)? -Юк. -Бу нәрсә? -Аю (курчак, куян, туп).	Аудиоязма №40-53 Мультфильмнар: 1.“Паркка сәяхәт” 2. “Уенчыклар үпкәләгән” 3. “Күңелле уеннар” 4. “Акбай һәм Мияу маҗаралары”

хәлләр ничек? уйна пычрак чиста ю	-Мә, аю (курчак, куян, туп). Уйна. -Коля, кил монда. Уйна. -Оля, кил монда. Уйна. - Аю (курчак, куян, туп) бир. - Аю (курчак, куян, туп) нинди? - Аю (курчак, куян, туп) зур. - Аю (курчак, куян, туп) кечкенә. - Мә, зур аю (курчак, куян, туп). - Мә, кечкенә аю (курчак, куян, туп). -Аю (курчак, куян), кил монда. Аша (утыр, эч, уйна). -Коля (Оля),аю (курчак, куян, туп) ю. -Туп (курчак, куян, аю) нинди? -Туп (курчак, куян, аю) пычрак (чиста). -Туп ю. - Туп чиста? - Юк, туп пычрак. (Әйе, туп чиста). Ю, ю, ю – туп (курчак, аю, куян) ю.	
САННАР - 6 СӘГАТЬ (46-52)		
бер ике өч дүрт биш	-Ничә? -Бер(ике, өч, дүрт, биш) алма. -Ничә малай? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) малай. -Ничә кыз? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) кыз. -Өч? -Юк. -Ике? -Әйе. -Ничә аю(туп, курчак, куян)? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) аю.	Аудиоязма №54-60 Мультфильм: 1.“Уйный-уйный саныйбыз”
КАБАТЛАУ - 24 СӘГАТЬ (53-77)		
		Аудиоязма №61-64 Мультфильм: 1. “Күңелле ял итәбез”

Проект “Минем өем” “Мой дом” (4-5 лет).

Речевое развитие Сөйләм үсеше.	**Социально-коммуникативное развитие.** Социаль- коммуникатив үсеш	**Познавательное развитие.** Танып белү.	**Художественно-эстетическое развитие.** Нәфис –нәфәсәти үсеш	**Физическое развитие.** Физик үсеш
Уен “Әйе-юк”. **Уен “Хатаны төзәт!”** **Уен “Дөрес әйт”.** **Аудиоязма тыңлау һәм рәсемнәрне күрсәтү.** *Аудио (19 нчы кисәк)* **Уен “Бел, әйт!”** **Уен: “Кил монда”** **Уен ситуациясе “Әби кучтәнәче”.** **Уен ситуациясе “Акбай һәм Мияу балаларны чәй, ипи,алма, сөт белән сыйлыйлар”.** **Уен ситуациясе “Акбайны утырт”.** **Аудиоязма тыңлау, кабатлау.** *Аудио (30 нчы кисәк)* **Уен ситуациясе “Зур песигә - зур туп, кечкенә песигә - кечкенә туп бир”.** **Уен “Бир - мә”.** **Уенчыклар турында үстерешле диалог.** **Дидактик уен “Мин нинди уенчык турында уйладым?”** **Сүзле уен “Уйлап әйт!”.** **Уен ситуациясе** **Дидактик уен “Тылсымлы тартма”.** **Дидактик уен “Нәрсә юк?”** **Анимацион сюжет: “Шалкан”** **ИКТ игра “Угости фруктами”**	Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау. Сюжетлы-рольле уеннар **Бармак уены “Гаилә”.** *Аудио (22 нче кисәк)* **Уен ситуациясе “Хәлләр ничек?”** **Сүзле уен “Син кем?”** **Сүзле уен “Рәхмәт әйт”.** **Уен ситуациясе “Мияу белән Акбай балаларны сыйлый”** **Сюжетлы рольле уен “ Уенчыклар кибетендә”.** **Үстерешле диалог “Мияуга уенчык бүләк ит!”** **Уен ситуациясе “Иптәшеңне ашат!”** **Сүзле уен “Иптәшеңне уйнарга чакыр”.** **Дидактик уен “Уенчыклар юабыз”.** **Анимацион сюжетлар:** **1. “Әйдәгез, дуслашыйк”** **2. “Качышлы уйныйбыз”** **2. “Азат кунак чакыра”** **Сюжетлы-рольле уен: “Сыйлыйм”.** **“Иптәшеңә уенчык юарга тәкъдим ит”.** **Дидактик уен “Кәрзингә сал”.** **ИКТ игра “Бу кем?”** **ИКТ игра “Гаилә”** **ИКТ игра “Мой”**	**Дидактик уен “Бел!”** **Дидактик уен “Кем юк?”** **Дидактик уен “Әйткәнне күрсәт”.** **Дидактик уен “Исемен дөрес әйт - уйна”.** **Уен ситуациясе “Сорап ал һәм уйна”.** **Сүзле уен “Мин кемне уйладым?”** **Дидактик уен “Тупны өлешләрдән җый”.** **Дидактик уен “Уйлап әйт, ничә уенчык?”** **Дидактик уен “Ничә уенчык?** **Анимацион сюжет .“Тәмле” кибетендә”** **ИКТ игра “Сосчитай сколько яблок”**	«Минем өем». укыту методик комплектына аудио-кушымта(4-5яшьлекбалалар) - Аудиоязмалар тыңлау, кушылып әйтү, җырлау Театральләштерү, сәхнәләштерү **Җырлы-биюле уен “Карусель”.** **Аудиоязма тыңлау һәм җырлау.** - Ипи тәмле-тәмле! **Җыр тыңлау.** Мин курчак. Мин курчак. Мин матур курчак. Мин матур курчак **Аудиоязма, җыр тыңлау.** *Аудио (16 нчы кисәк)* **“Җырлап әйт!”** *Аудио (55 нче кисәк) “Слушай!”, “Тыңла!”* Бер, ике, өч, дүрт, биш аю, **“Җырлап әйт!”** **Бирелгән уенчыклар турында матур, зур, чиста, әйбәт, кечкенә сүзләрен кертеп җырлау.** *Аудио (57 нче кисәк* **Җыр: “Мин песи. Мин эт.” (А-15)** **Уен ситуациясе “Кем анда?”**(Битлекләр белән уен) **ИКТ игра “Найди рисунок и приклей”**	Хәрәкәтле уеннар: туп белән уеннар, “Командир” уены, әйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары. **Сүзле-хәрәкәтле уен “Туп” .** *Аудио (43 нче кисәк)* **Дидактик уен “Мин кушканны утә,** **Сүзле-хәрәкәтле уен: “Зур, кечкенә”** **Аз хәрәкәтле уен “Мин әйтәм –син эшлә”** (Битлекләр белән) **Аз хәрәкәтле уен “Командир”**

НРК: В возрасте 4 – 5 лет развивается познавательный интерес о родном крае (животный и растительный мир), о Республике Татарстан и России. Усваивают элементы орнамента татарского народа (тюльпан - лалә; лист – яфрак; колокольчик – кыңгырау) через изобразительную деятельность и дидактические игры. Продолжается усвоение материала о родном городе, татарской национальной одежде (мальчик, девочка). Формируется интерес к произведениям татарского народа и татарским сказкам. Расширяется кругозор о татарских писателях: русская группа - Г.Тукай; татарская группа: Г.Тукай, А.Алиш, М.Джалиль.

ВОЗРАСТНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА
контингента детей 5-6 лет (ст. гр.)

Общение детей выражается в свободном диалоге со сверстниками и взрослыми, выражении своих чувств и намерений с помощью речевых и неречевых (жестовых, мимических, пантомимических) средств.

Продолжает совершенствоваться *речь,* в том числе ее звуковая сторона. Дети могут правильно воспроизводить шипящие, свистящие и сонорные звуки. Развивается фонематический слух, интонационная выразительность речи при чтении стихов в сюжетно-ролевой игре и в повседневной жизни. Совершенствуется грамматический строй речи. Дети используют все части речи, активно занимаются словотворчеством. Богаче становится лексика: активно используются синонимы и антонимы. Развивается связная речь: дети могут пересказывать, рассказывать по картинке, передавая не только главное, но и детали.

ТУГАН ТЕЛДӘ СӨЙЛӘШӘБЕЗ
5-6 яшьлек балаларны туган телдә сөйләшергә өйрәтү

Речевое развитие Сөйләм үсеше	**Социально-коммуникативное развитие.** Соиаль-коммуникатив үсеш	**Познавательное развитие.** Танып белү.	**Художественно-эстетическое развитие.** Нәфис–нәфәсәти үсеш	**Физическое развитие.** Физик үсеш
Мультфильм карау.**“ Өч кыз”** . Өстәл театры **“Өч кыз”. (Балалар эшчәнлеге.)** Уен- табышмак **“Бу кайсы әкияттән?”** Мультфильм карау. **“Чукмар белән тукмар”** Хикәя уку.А. Алиш **“Каз белән Аккош”** Шигырь уку.Х. Халиков. **“Көз”** Шигырь уку. В. Хәйруллина **“Яшелчәләр бәхәсе”** **“Икмәк”** төрекмән халык әкияте. Шигырь уку. Г. Тукай. **“Безнең гаилә”** Хикәя уку. **“Тәлинкәнең төбе нинди”**	Әңгәмә **“Туган ил кайдан башлана?”** Үстерелешле уен **“Ягымлы сүзләр”.** Сүзле уен **“Аш пешерү”.** Зиһен үстерү уены. **“Сезнең фатирда нинди йорт җиһазлары бар, алар кайда урнашкан”** Савыт- саба кибетенә сәяхәт. Әңгәмә. **“Мин кунак яратам”** Үстерелешле уен **“Кибеттә үзеңне ничек тотарга?”** Әңгәмә. **“Татар милли киеме кигән кыз һәм малай**	Бармак уены **“Атна.”** Татарстан республикасы символикасы белән таныштыру. Уен **“Тәме буенча бел”.** Әңгәмә. **“Икмәк-тормыш нигезе”** Уен - викторина **“Икмәк ничек өстәлгә килә?”** Слайдлар, рәсемнәр карау. **“Нинди йортлар була”** Балаларга сораулар. **“Төзүче һөнәре.”** Үстерелешле уен **“Сыйфатын әйт”.** Иҗади күзаллау уены. **”Кышның файдасы һәм зыяны”** Үстерелешле диалог. **“Кышлаучы**	Җырлы уен **“Күңелле бакчабыз”.** Җырлы- биюле уен **“Куш кулым”.** Аудиоязма тыңлау һәм кушылып җырлау .(**“Мин яратам сине, Татарстан”.** С. Фәтхетдинов башкара.) Җырлы- биюле уен **“Чума үрдәк, чума каз”.** Җырлы уен **“Көз һәм яңгыр”.** М. Мозаффаров **“Көзге җыр”** (Музыка астында хәрәкәтләр ясау һәм хәрәкәтләрне аңлата бару.) Җырлы -хәрәкәтле уен **“Ак калач”.** Җыр өйрәнү **“Әбием җыры”** Башкорт халык уены **“Тирмә”.**	Хәрәкәтле уен **«Капкалы».** Хәрәкәтле уен **“Бабай һәм оныклар”.** Хәрәкәтле уен **“Буш урын”** Хәрәкәтле уен **“Буяу сатыш”** Сүзле хәрәкәтле уен **“Кар ява”.** Хәрәкәтле уен **“Нардуган”.** Хәрәкәтле уен **“Кошлар һәм читлек”.** Хәрәкәтле уен “**Куяннар һәм бүре”.** Хәркәтле уен **“Песи һәм тычканнар.”** Хәрәкәтле уен **“Машиналар һәм җәяүлеләр”.** Сүзле-хәрәкәтле уен **“Без инде хәзер зурлар”** Хәрәкәтле уен **“Оясыз кош”**

Шигырь уку. Л. Лерон. **“Татар баласы”** Әкият уку.А. Алиш **“Куян кызы”** Хикәя уку.К. Ушинский. **“Кыш әбинең шуклыгы”** Шигырь уку. Г. Лотфи **“Балалар ярдәм итә”** **Ишегалдында”** үз тәҗрибәсеннән чыгып хикәя сөйләү. Хикәя уку. Г. Мөхәммәтшин **“Ак песи”** Хикәя уку И. Дәүләтшин . **“Алпамыш шәһәргә килде”** Мультфильм карау. **“Винни -пух кунакка бара”** Мультфильм карау. **“Бала белән күбәләк”**	**курчакларын карау”** Дидактик уен **“Нәрсә ярый, нәрсә ярамый”.** Уен **“Реклама яса”** Уен **“Мин кем”.** Шигырь уку. Ш. Галиев. **“Светофорның өч күзе”** Рәсем карау. **“Милиционер-регулировщик”** Дидактик уен **“Кемнең әнисе кайда эшли?”** Уен **“Яхшы-начар”.** Дидактик уен **“Ут кайда яшеренгән?”** Рәсемнәр карау. Балаларның рәсем буенча фикерләрен тыңлау.	**кошлар”** Уен. **“Зоопаркка сәяхәт”** Дидактик уен **“Баласын әйт!”** Йорт төзүчеләр турында слайдлар, рәсемнәр карау. **Уен “Мәскәүгә сәяхәт”** **Россия символикасы белән танышу** Тәрбияче хикәясе **“Яңгыр ничек барлыкка килә?”** Уен **“Планетарийга сәяхәт”.** Камканы карау, очырту. **“Кызыл китапка нәрсәләр кергән”**	Җырлы уен **“Кунаклар”.** Җырлы- биюле уен **“Түбәтәй”.** Җырлы -уен **“Куянкай”** Җыр тыңлау. **“Юлларда булсын тәртип”** (В. Вәлиева сүзләре һәм көе.) Җырлы уен **“Кәрия-Зәкәрия” көенә.** . Җыр тыңлау. **“Әни кирәк”** (Р. Миңнуллин сүзләре, М. Шәмсетдинова көе.) Музыка тыңлау Чайковский **“Ел фасыллары” “Апрель”**	

“Уйный – уйный үсәбез” проекты. (5-6 яшьлек балалар өчен)

УМК: В возрасте 5 – 6 лет объём словарного запаса: **45 слова татарского языка**.
Активный словарь: 38 слов; пассивный словарь: 7 слов.

Проектның эчтәлеге түбәндәге темалардан тора:

- яшелчәләр
- ашамлыклар
- савыт- саба
- киемнәр
- шәхси гигиена
- өй җиһазлары
- бәйрәм “Туган көн”
- бәйрәм “Сабан туй”
- Уртанчылар төркемендәге темалар(гаилә, ашамлыклар, уенчыклар, саннар) ел дәвамында кабатлана.

Атнага 25 шәр минутлык 2 эшчәнлек 1 режим вакытында оештырыла.

ТЕМАТИК ПЛАН

АКТИВ СҮЗЛӘР	**СӨЙЛӘМ ҮРНӘГЕ**	**АУДИОЯЗМА ЭШ ДӘФТӘРЕ МУЛЬТФИЛЬМ**
КАБАТЛАУ – 3 СӘГАТЬ (1-3)		
	“Минем өем” проекты буенча	Аудиоязма №1 Мультфильм: 1. “Шалкан”
ЯШЕЛЧӘЛӘР – 26 СӘГАТЬ (4-30)		

кишер	-Бу нәрсә?	Аудиоязма №2-24
	-Кишер.	
	-Мә, кишер.	
баллы	-Нинди кишер (суган, бәрәңге, кәбестә,	Мультфильмнар:
	кыяр)?	1.“Баллы кишер”
ничә	-Зур (кечкенә) кишер (суган, бәрәңге,	2. “Уйный-уйный эшлибез”
	кәбестә, кыяр)	3. “Юл маҗаралары”
суган	-Мә, зур (кечкенә) кишер (суган,	4. “Кем эшләми, шул
бәрәңге	бәрәңге, кәбестә, кыяр)	ашамый”
	-Рәхмәт.	
кыяр		
	-Зур кишер (суган, бәрәңге, кәбестә,	
кәбестә	кыяр)	
нинди	-Кечкенә кишер (суган, бәрәңге,	
	кәбестә, кыяр)	
алты	-Чиста кишер (суган, бәрәңге, кәбестә,	
җиде	кыяр)	
сигез	-Пычрак кишер (суган, бәрәңге,	
тугыз	кәбестә, кыяр)	
ун		
	-Кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)	
	нинди?	
	-Кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)	
	тәмле, зур (кечкенә), матур, чиста	
	(пычрак)	
	Кишер баллы.	
	Алма баллы.	
	-Мә кишер(алма), аша. Баллы?	
	-Әйе, баллы. Рәхмәт.	
	-Ничә кишер (суган, бәрәңге, кәбестә,	
	кыяр)? Сана.	
	-Ике (1-10) кишер (суган, бәрәңге,	
	кәбестә, кыяр)	
	-Оля, кил монда. Мә, ике (1-10) кишер	
	(суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)	
	-Ике (1-10) кишер (суган, бәрәңге,	
	кәбестә, кыяр)	
	-Оля, кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә,	
	кишер) бир.	
	-Мә, кыяр (суган, бәрәңге,	
	кәбестә,кишер).	
	-Рәхмәт.	
	-Коля, (1-10) кәбестә (суган, бәрәңге,	
	кишер, кыяр) бир.	
	-Мә, (1-10) кәбестә (суган, бәрәңге,	
	кишер, кыяр).	
	-Сау бул, Коля.	
	-Ничә кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә,	
	кишер)?	
	-Бер (1-10) кыяр (суган, бәрәңге,	
	кәбестә, кишер).	
	-Кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер)	
	пычрак.	
	-Бу туп.	
кызыл	-Туп (алма) нинди?	
сары	-Туп (алма) сары (кызыл, яшел)	
яшел	-Нинди туп (алма) юк?	
	-Кызыл (сары, яшел) туп (алма) юк.	

нәрсә кирәк? юа	-Кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) кирәк? -Кирәк. -Коля, нәрсә кирәк? -Кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) кирәк. -Нинди кыяр? -Яшел (тәмле, чиста) кыяр. -Кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) пычрак. -Мә, кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) ю. -Оля кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) юа.	
АШАМЛЫКЛАР – 6 СӘГАТЬ (31-37)		
аш ботка	тәмле аш (ботка, сөт, ипи, чәй) -Нәрсә кирәк? -Аш (ботка, сөт, ипи, чәй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге) кирәк. -Нинди аш (ботка, сөт, ипи, чәй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге)? -Тәмле аш (ботка, сөт, ипи, чәй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге). -Мә, аш (ботка, сөт, ипи, чәй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге) аша (эч). -Рәхмәт. Аш (ботка, сөт, ипи, чәй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге) тәмле.	Аудиоязма №25-29 Мультфильм: 1.“Аш бүлмәсе”
САВЫТ-САБА - 5 СӘГАТЬ (38-43)		
кашык тәлинкә чынаяк зәңгәр	-Кашык (тәлинкә, чынаяк) бир. -Нинди кашык (тәлинкә, чынаяк)? -Зур (кечкенә, сары, яшел, кызыл, зәңгәр). -Ничә кашык (тәлинкә, чынаяк)? -(1-10 га) кашык (тәлинкә, чынаяк).	Аудиоязма №30-37 Мультфильм: 1. “Өч аю” 2. “Чисталыкта - матурлык”

<table>
<tr><td></td><td>-Мә, (1-10) кашык(тәлинкә, чынаяк).
-Мә, кызыл (сары, яшел, зәңгәр).
чынаяк (тәлинкә, чынаяк).</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">КИЕМНӘР - 5 СӘГАТЬ (44-59)</td></tr>
<tr><td>күлмәк

чалбар

ки

сал

йокла</td><td>яшел (кызыл, сары, зәңгәр) күлмәк (чалбар).

чиста күлмәк (чалбар).
матур күлмәк (чалбар).

күлмәк (чалбар) юк.

-Оля, күлмәк (чалбар) бир.
-Нинди күлмәк (чалбар)?
-Сары (кызыл, яшел, зәңгәр) күлмәк (чалбар).
-Ничә күлмәк (чалбар)?
-Бер (1-10) күлмәк (чалбар).

-Курчак, чалбар (күлмәк) ки (сал).

-Оля, чалбар (күлмәк) бир.
-Мә, чалбар (күлмәк).
-Рәхмәт. Курчак, мә, чалбар (күлмәк) ки (сал).

-Курчак, йокла.</td><td>Аудиоязма №38-43

Мультфильм:
1.“Киемнәр кибетендә”
2.“Шаян уенчыклар”</td></tr>
<tr><td colspan="3">ШӘХСИ ГИГИЕНА – 3 СӘГАТЬ (60-63)</td></tr>
<tr><td>бит
кул
хәерле көн</td><td>-Хәерле көн.
-Мә су, бит (кул) ю.

-Бит (кул) чиста.

-Бит (кул) чиста.
-Әйе, бит (кул) чиста.</td><td>Аудиоязма № 43, 44-48

Мультфильм
1.“Ни өчен киемнәр югалган?”</td></tr>
<tr><td colspan="3">ӨЙ ҖИҺАЗЛАРЫ – 3 СӘГАТЬ (64-75)</td></tr>
<tr><td>өстәл
урындык
карават</td><td>-Зур (кечкенә) урындык (өстәл, карават).

-Зур аю, мә зур карават (өстәл, урындык).
-Кечкенә аю, мә кечкенә карават (өстәл, урындык).
-Нәрсә кирәк?
-Карават (өстәл, урындык) кирәк.
-Нинди карават?
-Зур (кечкенә, сары, яшел, зәңгәр) карават.
-Мә, зур карават.
-Рәхмәт.</td><td>Аудиоязма № 49

Мультфильм:
1.“Маша һәм өч аю”</td></tr>
<tr><td colspan="3">БӘЙРӘМ “ТУГАН КӨН” – 9 СӘГАТЬ (76-85)</td></tr>
<tr><td>яратам

бар</td><td>-Мин алма (ипи, сөт, чәй, ботка, аш, кыяр, кәбестә, бәрәңге, кишер) яратам.

-Мин Коля(ны) (Оля(ны) яратам.

-Мин курчак(ны) (аю(ны), песи(не), эт(не), куян(ны) яратам.

-Нәрсә бар?
-Туп (курчак) бар.</td><td>Аудиоязма №50-60

Мультфильм:
1. “Туган көн”
2. ”Кем нәрсә ярата?”</td></tr>
</table>

	-Нәрсә юк? -Туп (курчак) юк. "Бар", "Юк" сүзләрен кулланып "Гаилә", "Яшелчә" "Уенчыклар" темаларын кабатлау. Диалогларны кабатлау. "Кибетле" уеннары.	
БӘЙРӘМ "САБАНТУЙ"- 4 СӘГАТЬ (86-90)		
	Ел дәвамында өйрәнелгән сүзләр, сөйләм үрнәге кулланыла. "Гаилә", "Яшелчә", "Уенчыклар" темаларын кабатлау. "Кибетле" уеннары.	Аудиоязма №61-63 Мультфильм: 1."Сабантуй бәйрәме"

Проект "Растем играя" "Уйный-уйный үсәбез" (5-6 лет)

Речевое развитие Сөйләм үсеше	**Социально-коммуникативное развитие.** Соиаль-коммуникатив үсеш	**Познавательное развитие.** Танып белү.	**Художественно-эстетическое развитие.** Нәфис –нәфәсәти үсеш	**Физическое развитие.** Физик үсеш
Дидактик уен "Серле кәрзин". **Дидактик уен "Бу нәрсә?"** **Дидактик уен "Нәрсә юк?".** **.Дидактик уен "Дөресен әйт".** **Анимацион сюжетлар** **"Шалкан"** **"Кем нәрсә ярата?".Әкият тыңлау һәм уйнау** **Өстәл театры "Өч аю".49 нчы кисәк** **"Маша һәм өч аю"**	Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау. Сюжетлы-рольле уеннар **Анимацион сюжетлар:** **"Юл мажаралары"** **"Кем эшләми, шул ашамый"** **"Аю баласы дөнья белән таныша"** **"Тату гаилә"** **"Юмарт аю"** **Сюжетлы-рольле уен "Кафега барабыз"** **Сюжетлы-рольле уен "Кибет"** **Уен ситуациясе "Әйдәгез танышабыз".** **Сюжетлы-рольле уен "Кунак каршылыйбыз"** **Уен ситуациясе "Кибеттә".** **ИКТ игра "Кто что моет"** **ИКТ игра "В**	**Дидактик уен "Дөрес сана".** **Дидактик уен "Ничә?".** **Дидактик уен "Кәрзиндә нәрсә бар?"** **"Сабантуй бәйрәме"** **"Урманда күңелле уеннар"** **Дидактик уен "Нинди?".** **Дидактик уен "Мин әйтәм, син күрсәт"** **ИКТ игра "Что растет на огороде"** **ИКТ игра "Угости зайцев"** **ИКТ игра "Сколько? Ничә?"** **ИКТ игра "Волшебный сад"**	«Уйный-уйный үсәбез». укыту методик комплектына аудио-кушымта (5- 6 яшьлек балалар) - Аудиоязмалар тыңлау, кушылып әйтү, җырлау театральләштерү, сәхнәләштерү Анимацион сюжетлар:, "**Батыр Мияу һәм куркак Куянкай"** **Җырлы – биюле уен "Минем өем".** **"Куян күчтәнәче". Җыр.** **Җырлы-биюле уен. "Бар безнең бакчабыз".** **Җырлы-биюле уен. "Бар матур бакча". 18 нче кисәк** **Җыр. "Уйныйбыз да, җырлыйбыз да". 22 нче кисәк** **Җырлы-биюле уен "Кәрзиндә нәрсә бар?"** **"Уңыш бәйрәме". 24 нче кисәк Җыр.** **28 нче кисәк Җыр. Без ашыйбыз тәмле аш,** **"Без киенәбез". 38 нче кисәк Җыр.**	Хәрәкәтле уеннар: туп белән уеннар, "Командир" уены, әйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары. **Сүзле-хәрәкәтле уен "Туп" .** *Аудио (43 нче кисәк)* **Дидактик уен "Мин кушканны утә,** **Сүзле-хәрәкәтле уен: "Зур, кечкенә"** **Аз хәрәкәтле уен "Мин әйтәм –син эшлә"** (Битлекләр белән) *Аудио (51 нче кисәк)* **"Карусель".** **" Күңелле Сабан туй уенна ры".**

	магазине у медвежонка” **ИКТ игра “Готовимся к зиме”** **ИКТ игра “Делаем овощной салат”**		**43 нче кисәк Бишек җыры** **52 нче кисәк Аккалач җыры** **57 нче кисәк Яратам, яратам.** **“Нәрсә бар?”.** **60 нчы кисәк** **62 нчы кисәк Җыр. Сабантуйга барабыз.**	

НРК: В возрасте 5 – 6 лет развивается познавательный интерес о родном крае (животный и растительный мир), городах Республики Татарстан **(4 города: Набережные Челны, Чистополь, Нижнекамск, Заинск; столица РТ – г. Казань)**. Дети начинают осваивать народы Поволжья (Татарстан, Россия, Башкортостан, Чувашия). Пополняются знания детей о символике РТ и РФ **(герб, флаг).** Усваивают элементы орнамента татарского народа (тюльпан - лалә; лист – яфрак; колокольчик – кыңгырау; **гвоздика – канәфер чәчәге; трёхлистник –өч яфрак**) через изобразительную деятельность и дидактические игры. Продолжается усвоение материала о родном городе, татарской национальной одежде (мальчик, девочка). Формируется интерес к произведениям татарского народа и татарским сказкам. Расширяется кругозор о татарских писателях: русская группа - Г.Тукай; татарская группа: Г.Тукай, А.Алиш, М.Джалиль.

ВОЗРАСТНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА
контингента детей 6-7 лет (под. гр.)

Происходит активное развитие диалогической речи. Диалог детей приобретает характер скоординированных предметных и речевых действий. В недрах диалогического *общения* старших дошкольников зарождается и формируется новая форма речи - монолог. Дошкольник внимательно слушает рассказы родителей, что у них произошло на работе, живо интересуется тем, как они познакомились, при встрече с незнакомыми людьми спрашивают, кто это, есть ли у них дети и т.п.

У детей продолжает развиваться *речь:* ее звуковая сторона, грамматический строй, лексика. Развивается связная речь. В высказываниях детей отражаются как расширяющийся словарь, так и характер обобщений, формирующихся в этом возрасте. Дети начинают активно употреблять обобщающие существительные, синонимы, антонимы, прилагательные и т.д.

ТУГАН ТЕЛДӘ СӨЙЛӘШӘБЕЗ

6-7 яшьлек балаларны туган телдә сөйләшергә өйрәтү.

Речевое развитие Сөйләм үсеше	**Социально-коммуникативное развитие.** Соиаль-коммуникатив үсеш	**Познавательное развитие.** Танып белү.	**Художественно-эстетическое развитие.** Нәфис–нәфәсәти үсеш	**Физическое развитие.** Физик үсеш
Хикәя уку. В. Осеева. **“Тылсымлы сүз.”** . Шигырь уку. Ф. Яруллин. “**Татарстан**	Дидактик уен. **“Мин һәм минем илем.”** . Дидактик уен. **“Кем нәрсә эшли?”**	Мәктәп белән танышу. Викторина. **“Күренекле шәхесләр.”** **Төбәк язучылары**	Җыр тыңлау. **“Сара мәктәпкә бара.”** (Б. Рәхмәт сүзләре.) Җырлы- биюле	Хәрәкәтле уен. **“Яшелчә ашы һәм җимеш суы әзерлибез.”** Җырлы- сүзле уен.

байрагы.” Шигырь уку. Ә. Синегулов . **“Татарстан җирләре.”** Шигырь уку. В.Хәйруллина **“Яшелчәләр бәхәсе.”** Рәсем буенча балалар хикәясе Картина карау. И. Шишкин. **“Арыш басуы.”** Хикәя уку. С. Сәүбәнова. **“Ботка нигә тәмле?”** Шигырь уку. Г. Латыйп. **“Кыш килде.”** Үстерелешле уен. **“Сүз эчендә энҗе бар.”** Мультфильм карау. Г. Тукай **“Кәҗә белән сарык” әкияте.** Әкият уку. **“Үрдәк беренчелекне алган.”** . Шигырь уку. Ф. Яруллин. “**Моңлы курай.”** Мультфильм карау. **“Ике кыз.”** Шигырь уку. М. Фәйзуллина. **“Шапшак Гөлшат”** Сәхнәләштерү.М. Җәлил. **“Карак песи.”** Мультфильм карау. **“Агачлар да авырый.”** Шигырь ятлау. **Б.Рәхмәт. “Мәктәпкә.”**	Уен. “**Кагыйдәне онытма!** Фотоальбомнар карау. **“Безнең гаилә.”** Сюжетлы- рольле уен. **“Ашханә.”** Уен. **“Транспортта үз-үзеңне тоту кагыйдәләре”.** Телевизор карау. **“Һәрберебез хокуклы.”** Уен. **“Исемең матур- кемнәр кушкан?”**	**һәм шагыйрьләре белән танышу.** **“Тарих буйлап сәяхәт.”** Дидактик уен. **“Көз билгеләрен әйт!”** . Уен. **“Милли киемнәр турында сөйлә!”** Дидактик уен. **“Дөрес итеп милли киемнәрне җый!”** Ситуация. **“Кошларны танып бел!”** Уен. “**Нәрсә койрыгы?”** Әңгәмә. **“Әти- әни һөнәре.”** Дидактик уен. **“Кем нишли?”** Дидактик уен. **“Бу символ кайсы хәрбигә туры килә?”** **Тәҗрибә үткәрү. “Ни өчен орлыкларны, үсемлекләрне балчыкка утырталар?”** Дидактик уен. **“Агач исемен әйт!”** Үстерелешле уен. **“Файдасы, зыяны.”** Сюжетлы- рольле уен. “**Космонавтлар.”** Дидактик уен. **“Бу нинди спорт төре.”** Стенд карау. **“ Бөек Ватан сугышы каһарманнары.”** . “**Хәтер” китабы** белән танышу.	уен. **“Куш кулым.”** Җырлы уен. **“Яшел яулык.”** (Татар халык уены.) Җыр тыңлау. “ **Кәләпүш.”** (Р. Вәлиева сүзләре, Л. Батыр- Болгари көе. Җырлы- биюле уен. **“Түбәтәй.”** Җырлы- биюле уен. **“Кәрия- Зәкәрия.”** Җырлы- биюле уен. **“Йөзек яшереш.”** Җыр тыңлау. **“Дуслык җыры.”** Сүзле- җырлы уен. **“Ал кирәк, гөл кирәк.”** Җыр тыңлау. **“Табигатьне саклыйк!”** (Р. Харис сүзләре, Р. Әхиярова көе.) Җыр тыңлау. **“Хуш, сөекле бакчабыз.”** (Ә. Бикчәнтәева сүзләре, Н. Лотфуллина көе.)	**“Башмакчы.”** Сүзле- хәрәкәтле уен. **“Кышкы паркта.”** Хәрәкәтле уен. **“Читлектәге кошлар.”** Хәрәкәтле уен. **“Регулировщик.”** Хәрәкәтле уен. **“Светофор утлары.”** Хәрәкәтле уен. **“Болытлар куера.** Сүзле- хәрәкәтле уен. **“Әйтеп бирче, үскәнем.”** Хәрәкәтле уен. **“Кем күбрәк йолдыз җыя?”** Хәрәкәтле уен. **“Кем җитез?”** Уен. “**Кем тизрәк мәктәпкә җыена?”**

“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты УМК: В возрасте 6 – 7 лет объём словарного запаса: **60 слова татарского языка**.

Активный словарь: 58 слов; пассивный словарь: 2 слов.

Проектның эчтәлеге уртанчылар, зурлар төркемендә өйрәнгән сүзләргә таянып аралашуга корылган. Атнага 30 ар минутлык 3 эшчәнлек оештырыла.

Актив сүзләр	**Сөйләм үрнәге**	**Аудиоязма Анимацион сюжет**
син кем?		Аудиоязма №1 - 2
хәерле көн	-Хәерле көн, Оля (Коля). -Хәерле көн, әни (әти, бабай, әби).	Аудиоязма №3 - 5
тычкан		Анимацион сюжет: “Мияу адашкан”
бу кем?	-Бу әни (әти, бабай, әби, малай, кыз)? -Әйе, әни (әти, бабай, әби, малай, кыз).	Аудиоязма №6
бу нәрсә?	-Бу туп (курчак, машина...). -Нинди туп? -Кечкенә (зур, чиста, матур...)	Аудиоязма №7 - 8
нишли? йоклый	-Песи нишли? -Песи йоклый.	Анимацион сюжет: ”Аю баласы дөнья белән таныша”
утыра	-Әни нишли? -Әни утыра.	Аудиоязма №9 - 10
ашый эчә	-Коля нишли? -Коля ашый (эчә).	Аудиоязма №11 Анимацион сюжет: “Батыр Мияу һәм куркак Куянкай”
нишлисең? ашыйм эчәм	-Мияу, нишлисең? -Ашыйм. -Акбай, нишлисең? -Эчәм.	Аудиоязма №12
уйный уйныйм утырам	-Оля (Коля), нишлисең? -Уйныйм.	Аудиоязма №13 - 14 Анимацион сюжет:“Тату гаилә”
барам кая барасың?	-Кая барасың? -Кафега барам.	Аудиоязма №15 Аудиоязма №16 - 18
син нишлисең?	-Син нишлисең? -Мин бәрәңге ашыйм (чәй эчәм, уйныйм, барам, утырам, йоклый)	Анимацион сюжет: “Юмарт аю” Аудиоязма №19
сикер-сикерәм	Туп, туп Матур туп. Сикер-сикер, Матур туп.	Аудиоязма №20 Анимацион сюжет: “Кафега барабыз
сикерә йөгерә төлке	Куян сикерә (йөгерә). Туп сикерә. Песи сикерә (йөгерә). Төлке сикерә (йөгерә).	Аудиоязма №21-23
йөгер-йөгерәм	-Йөгер! Син нишлисең? -Мин йөгерәм.	Анимацион сюжет:

		“Урманда күңелле уеннар”
чәк-чәк	-Мин чәк-чәк ашыйм.	
өчпочмак	-Мин өчпочмак ашыйм.	Аудиоязма №24
		Аудиоязма №25-28
яшь	-Сиңа ничә яшь?	Анимацион сюжет:
	-6 яшь.	“Көчлеләр, кыюлар,
		җитезләр”
бүре	-Мин бүре. Мин зур, матур, чиста.	
керпе		Аудиоязма №29-30
тавык	Әтәч зур, матур	Анимацион сюжет:
әтәч	Тавык кечкенә, матур	“Җәнлекләр спорт
		бәйрәмендә”
үрдәк	-Син кем?	
	-Мин үрдәк.	Аудиоязма №31-32
		Аудиоязма №33-34
чана	Куян чана шуа.	
шуа	Мин чана шуам.	Анимацион сюжет:“Циркта”
шуам		
		Аудиоязма №35 - 36
бие	-Аю, әйдә, бие!	
бии		Аудиоязма №37 - 38
биим		Анимацион сюжет:“Шаян
		кошлар”
ак	-Оля кызыл шар ярата?	
кара	-Юк.	Аудиоязма №39 - 40
	-Оля яшел шар ярата?	
	-Әйе, мин яшел шар яратам.	Аудиоязма №41
җырла-җырлыйм	-Син нишлисең?	
	-Мин җырлыйм.	Анимацион сюжет:
	җырлыйбыз	“Урманда зур концерт”
	зур рәхмәт	
зур рәхмәт		
китап укый	Кыз китап укый.	Аудиоязма №42 - 44
		Аудиоязма №45 - 46
рәсем ясыйм	рәсем ясыйм-алма ясыйм	
	мәктәп	
		Анимацион сюжет: “Акбай
		туган көнгә барырга җыена”
укыйм	-Кем укый.	
дәфтәр	-Мин укыйм	Аудиоязма №47
		Аудиоязма №45, 48 – 49
	бик тәмле	Анимацион сюжет:
		“Мияуның туган көне”
		Аудиоязма №50
		Аудиоязма №51 - 53
	Терем-терем, теремкәй,	Анимацион сюжет:
	Зур түгел, кечкенә.	“Урман китапханәсендә”
	Теремкәйдә тычкан яши.	
	Теремкәйдә куян яши.	Аудиоязма №54 - 60
	Теремкәйдә бүре яши.	
	Теремкәйдә төлке яши.	Анимацион сюжет “Уйный-
	Теремкәйдә аю яши.	уйный укыйбыз”
	Алар бик дус.	Аудиоязма №61-63

	-Кәҗә кая? -Әнә, кәҗә кәбестә ашый. Кәҗә кәбестә ярата. -Мин ипи яратам. Песи, син нәрсә яратасың? -Мин сөт яратам. Сөт тәмле. -Мә, кәҗә, ботка аша. -Юк, кәбестә яратам. Кәбестә тәмле.	Анимацион сюжет: “Урман мәктәбендә” Аудиоязма №64 Анимацион сюжет: “Теремкәй” Аудиоязма №65-66 Анимацион сюжет: “Кем нәрсә ярата?” Аудиоязма №67 - 71

Проект “Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” (6-7 лет)

Речевое развитие Сөйләм үсеше	**Социально-коммуникативное развитие.** Соиаль-коммуникатив үсеш	**Познавательное развитие.** Танып белү.	**Художественно-эстетическое развитие.** Нәфис–нәфәсәти үсеш	**Физическое развитие.** Физик үсеш
Дидактик уен “Бу нәрсә?” **Дидактик уен “Дөресен әйт”** **Дидактик уен “Нинди?”. (Лексика: кызыл, сары, яшел, зәңгәр, ак, кара).** **.Дидактик уен “Сана”.** **Дидактик уен “Кем нишли?”** **Уен ситуациясе: “Әйдәгез, танышабыз”.** **.Уен ситуациясе “Мияу кунакта”.** **.Уен ситуациясе “Акбай белән Мияу бездә кунакта”.** *Аудио (3 нче кисәк).* **Сүзле уен “Хәерле көн”.** **.Үстерешле диалог “Телефоннан сөйләшәбез”.** **Сүзле уен “Кайтаваз”–“Эхо”.** **.Сүзле уен “Сора – җавап бир”.** **Уен ситуациясе: “Уенчыкларны йокыдануят, утырт”.** **Сүзле уен “Акбайны сыйлыйбыз”.** **Сүзле уен “Мияуны сыйлыйбыз”.** **Уен ситуациясе**	Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау. Сюжетлы-рольле уеннар **Анимацион сюжетлар: “Урман китапханәсендә”** **“Көчлеләр, кыюлар, житезләр”.** **“Кафега барабыз”.** **“Урманда күңелле уеннар”** **Мультфильм “Уйный-уйный укыйбыз”** **Ситуатив күнегү: Телефоннан сөйләшү** **“Кибет” “Танышу”** **Уен ситуациясе “Кая барасың?”** **Рәсем ясау: “Милли ашлар”** **Уен ситуациясе: “Авылда кунакта”** **Уен ситуациясе**	**Бармак уены “Тату гаилә”** **“Җәнлекләр спорт бәйрәмендә”** **Мультфильм: “Циркта”** **ИКТ уен “Циркта”** **ИКТ уен : “Ничә яшь”** **Мультфильм: “Урман китапханәсендә”** **Мультфильм “Уйный-уйный укыйбыз”** **Мультфильм: “Урман мәктәбендә**” **ИКТ уен “Тылсымлы мәктәп”** **Уен ситуациясе “Табышмакларга җавап тап”.** **Дидактик уен “Портфельдә нәрсә бар?”**	«Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар». укыту методик комплектына аудио-кушымта (6-7 яшьлек балалар) - Аудиоязмалар тыңлау, кушылып әйтү, жырлау Театральләштерү, сәхнәләштерү Анимацион сюжетлар, **Татар халык уены “Түбәтәй”.** **Мультфильм: “Теремкәй”** **“Шалкан” әкиятен сәхнәләштерү.** **“Әйдәгез, биибез”.** *Аудио (23 нче кисәк)* **Аудиоязмадан җыр тыңлау, җырлау “Чана шуа”.** *Аудио (36 нчы кисәк)* **Татар халык уены “Түбәтәй”.** *Аудио (40 нчы кисәк)* **Ситуатив күнегү “Нишли?”** **.Ирекле бию “Без биибез”.** *Аудио (44 нче кисәк)*	Хәрәкәтле уеннар: туп белән уеннар, “Командир” уены, әйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары. **Дидактик уен “Мин кушканны үтә,** **Аз хәрәкәтле уен “Мин әйтәм –син эшлә”** (Битлекләр белән) ***Хәрәкәтле уен: “Командир”*** **Уен-эстафета “Кем тизрәк”.** **Уен ситуациясе “Әйткәнне үтә”** **Уен ситуациясе “Зарядка ясыйбыз”.** **Сүзле-хәрәкәтле уен**

“Иптәшеңне сыйла”. **Уен ситуациясе “Тауда”.** **Сүзле уен “Нишли?” . Үстерешле диалог “Бу нәрсә? Нишли?”** **Үстерешле диалог “Минем бүләгем”.** **Уен ситуациясе “Сәяхәткә әзерләнәбез”. Мультфильм “Теремкәй”.** **Өстәл театры “Кем нәрсә ярата?”** **“Аю баласы дөнья белән таныша”** **“Батыр Мияу һәм куркак Куянкай”**	**“Мәктәптә”.** **Уен ситуациясе“Кафега барабыз”.** **Үстерешле диалог “Интервью бирү”.** **Уен ситуациясе “Үзең турында сөйлә”.** **Уен ситуациясе“Кунак килә”.** **Уен “Компот, салат ясыйбыз”** **.Уен ситуациясе “Хәерле көн”.** **ИКТ уен “Әнигә булыш”**	**ИКТ уен “Скоро в школу”**	**Җыр “Туган көн”. Уен “Җырлыйм”.** *Аудио (45 нче кисәк)* **“Кем нәрсә ярата?” экиятен сәхнәләштерү. Бергә җырлап, бииләр.** *Аудио (66 нчы кисәк)* **“Теремкәй” экиятен сәхнәләштерү. Күңелле музыка. Бииләр.** **Өстәл театры “Теремкәй” экияте.**	**“Әгәр сиңа ошый икән, шулай ит”.** *Аудио (43 нче кисәк)*

НРК: В возрасте 6 – 7 лет развивается познавательный интерес о родном крае (животный и природный мир), городах Республики Татарстан **(5 городов: Набережные Челны,Чистополь, Нижнекамск, Заинск, Альметьевск и их достопримичательности , столица РТ – г. Казань)**. Дети начинают осваивать народы Поволжья (Татарстан, Россия, Башкортостан, Чувашия, **Удмуртия, Мари - Эл, Мордовия**) через информационный и наглядный материал, подвижные игры народов РТ. У детей закрипляются знания о символике РТ и РФ **(герб, флаг). Формируются представления о главах государства – Президенты РФ И РТ.** Усваивают элементы орнамента татарского народа (тюльпан - лалә; лист – яфрак; колокольчик – кыңгырау; гвоздика – канәфер чәчәге; трёхлистник –өч яфрак; **пион – чалмабаш; шиповник – гөлҗимеш**) через изобразительную деятельность и дидактические игры. **Закрепляются знания** о родном городе, татарской национальной одежде (мальчик, девочка). **Систематизируются знания** произведениях татарских писателей и татарских народных сказок. Знакомятся с портретами татарских писателей.

1.2 ПЛАНИРУЕМЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ ОСВОЕНИЯ ПРОГРАММНОГО МАТЕРИАЛА

Целевые ориентиры на этапе завершения дошкольного образования по обучению детей родному, татарскому языкам, ЭРС:

- ребёнок проявляет уважение к людям другой национальности, к их культурным ценностям;
- ребёнок понимает речь на татарском языке, в пределах изученных тем, задаёт вопросы на татарском языке;
- у ребёнка формируется мотивация к дальнейшему обучению татарского языка на этапе школьного обучения.

УМК:

В возрасте 4 – 5 лет объём словарного запаса: **62 слова татарского языка**.

В возрасте 5 – 6 лет объём словарного запаса: **45 слова татарского языка**.

В возрасте 6 – 7 лет объём словарного запаса: **60 слова татарского языка**.

Перед выходом в школу объём словарного запаса составляет 167 татарских слов

«Туган телдә сөйләшәбез”

4 – 5 яшь - Бала балалар бакчасы, уенчыклар, яшелчәләр, йорт һәм кыргый хайваннарны һ.б. темаларга кагылышлы сүзләрне белә һәм дөрес атый. Предметның төсе , формасы, зурлыгы турында сөйли ала.Туган шәһәрен (атый белә.Үз туганнарын атый белә , үзе турында сөйли ала.Табигать күренешләрен күзәтеп, үзгәрешләрне күрә һәм әйтә белә.

5-6 яшь - Балалар транспорт төрләрен, кеше тормышын җиңеләйтүче, уңайлыклар тудыручы әйберләрне таный һәм әйтә. Предмет һәм аның үзенчәлекләре (төсе, формасы, күләме, нинди материалдан булуы) турында сөйли, аларны төркемли белә. Төзүче, транспорт хезмәткәрләре, авыл эшчәннәре хезмәте турында белә. Юл йөрү кагыйдәләрен дөрес әйтә. Туган иле, шәһәре (авылы),Россиянең, Татарстанның башкаласы турында белә. Үз туганнары, үзе турында сөйли, адресын әйтә. Табигатьтәге кайбер закончалыкларны белә, алар арасындагы бәйләнешләр турында нәтиҗә чыгара.

6 – 7 яшь - Бала сәламәт яшәү рәвеше, дөрес туклану турында күзаллый. Экологик бәйләнешләрне аңлата ала, кешенең табигать белән бәйләнеше, үзара йогынтысын белә.Табигатьнең төрле объектлары турында мәгълүмат бирә ала.Предметларның үзләренә генә хас билгеләре, үзенчәлекле сыйфатлары турында сөйли, аларны төркемли белә.Үзе турында, (Ф.И.О., адрес, № телефон, әти-әнисе)сөйли белә, өлкәннәр хезмәте, аларның эшлекле сыйфатлары турында мәгълүмате бар.

Психолого - педагогическое сопровождение системы оценки результатов освоения программы

МӘКТӘПКӘЧӘ ЯШЬТӘГЕ БАЛАЛАРНЫҢ ТАТАР ТЕЛЕНДӘ СӨЙЛӘШӘ (АРАЛАША) БЕЛҮ КҮНЕКМӘЛӘРЕН ТИКШЕРҮ.

Балаларның татар телендә аңлау һәм сөйләшә (аралаша) белү күнекмәләрен уку елы башында (октябрь ае) һәм уку елы ахырында (апрель аенда) тикшерелә. Уртанчылар төркеме балалары белән тикшерү уку елы ахырында үткәрелә. Уку елы уртасында тематик тикшерү (декабрь, январь) үткәрергә мөмкин.

Тикшерүне һәр бала белән аерым, 1–2 бала катнашында, ә йомгаклау эшчәнлеге булганда барлык балалар белән бергә дә үткәрергә була. Тикшерү вакыты 10-15 минутан артмаска тиеш.

Биремнәр балаларның яшь үзенчәлекләрен исәпкә алып үткәрелә, уен-бирем рус телендә аңлатыла. Биремнәр мавыктыргыч һәм кызыклы булырга тиеш. Сораулар ачык, төгәл итеп, интонация белән бирелә. Тикшерүче балаларның җавабын тыңлаганда елмаеп, кирәк булса җавапны дөресләп, бала әйтә алмаганда булышырга тиеш.

Тикшерү барышында яңа материал бирелми. Тикшерүне, таратма, күрсәтмә рәсемнәр, интерактив тактада, проекцион техника экранында уеннар кулланып үткәрергә дә була.

Биремнәр, уеннар өчен кирәк булган күрсәтмәлелек алдан әзерләнеп куелган булырга тиеш. Тикшерүче һәр биремгә аерым балл куеп бара. Тикшерү ахырында баллар саны кушыла һәм 5 кә бүленә. Шулай итеп, гомуми нәтиҗә ясала.

Уку елы ахырында уртанчылар төркеме балаларының “Минем өем” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәҗәләрен билгеләү.

№		Биремнәр					Нәтиҗә	
		1	2	3	4	5	ба	дәрәҗә
		“Минем өем” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча дүрт – биш рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану (“Исәнме”, “Исәнмесез”, “Сау бул”, “Сау булыгыз”, “Хәлләр ничек?”, “Рәхмәт”)	Боерыкны аңлап үтәү һәм куллана белү (кил, утыр, уйна, ю, аша, эч)	Тирә - юньдәге предметларның сыйфатын, күләмен белдерә торган сүзләрне аңлап сөйләмдә куллану.	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сарап алу, әкъдим итү, инкарь иү, раслау)		
1.	Коля							
2.	Оля							

Нәтиҗәләрне билгеләү	
Югары дәрәҗә 2,7 дән 3 кә кадәр	Бала сөйләмдә актив, сорауларга җавап бирә, яхшы аралаша.
Уртача дәрәҗә 2 дән 2,6 га кадәр	Сүз байлыгы бар, аралашуда бик үк актив түгел.
Уртачадан түбән дәрәҗә 1 дән 1,9 га кадәр	Аңлый, русча җавап бирә.

Балаларның татар телендә аралаша белү дәрәҗәсен тикшергәндә куллану өчен биремнәр.

1.“Минем өем” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча дүрт – биш рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)

1. Дидактик уен. "Бу кем?" *(Івариант)*

(Лексика: әти, әни, кыз, малай, әби, бабай)

Уен эчтәлеге: Өй рәсеме. Өй тирәсендә гаилә әгъзалары рәсемнәре (комплекттагы күрсәтмә рәсемнәр). Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый: Бу кем? ("Әни"...).

2. Дидиктик уен "Кем юк?" *(II вариант)*

(Лексика: әти, әни, кыз, малай, әби, бабай)

Уен эчтәлеге: Уен шул ук рәсемнәр кулланып үткәрелә. Тәрбияче бер рәсемне алып куя. Баладан сорый: "Кем юк?" ("Әби"...)

Уенны интерактив тактада, проекцион техника экранында, бала белән бала арасында диалог формасында да үткәрергә була.

3.Дидактик уен "Кәрзиндә нәрсә бар?"

(Лексика: ипи, алма, сөт, чәй)

Уен эчтәлеге: Мияу кәрзин белән ашамлыклар алып килгән. Мияу ашамлык муляжларына күрсәтә, исемен сорый: "Бу нәрсә?" ("Алма"...)

4.Дидактик уен "Нәрсә юк?"

(Лексика: ипи, алма, сөт, чәй)

Уен эчтәлеге: Мияу бер ашамлык муляжын яшереп куя: "Нәрсә юк?". Бала нәрсә юклыгын әйтергә тиеш. ("Алма"...)Уенны рәсемнәр кулланып та үткәреп була.

5.Дидактик уен "Мин әйтәм, син күрсәт һәм әйт"

(Лексика: әти, әни, кыз, малай, әби, бабай, куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи, ипи, алма, сөт, чәй).

Уен эчтәлеге: Балага уенчык яисә уенчык рәсемнәре бирелә. Бала, тәрбияче әйткән уенчыкны яисә уенчык рәсемен табып күрсәтергә һәм исемен кабатлап әйтергә тиеш.

6.Дидактик уен "Исемен әйтсәң бирәм"

(Лексика: әти, әни, кыз, малай, әби, бабай, куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи, ипи, алма, сөт, чәй).

Уен эчтәлеге: Өстәлдә уенчыклар яисә рәсемнәр. Тәрбияче балага уенчыкны (рәсемне) күрсәтә, сорый: "Бу нәрсә?" - "Алма"... ; "Бу кем?" - "Әти"... Бала дөрес җавап бирсә, аңа уенчыклар, яисә таратма рәсемнәр бирелә.

7.Дидактик уен "Серле янчык"

(Лексика: куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи)

Уен эчтәлеге: Балага уенчыклар күрсәтелә, исемнәрен әйтеп янчыкка салына. Бала янчыктагы уенчыкны капшап исемен әйтә, алып күрсәтә.

8.Дидактик уен "Әйе-юк"

Сүзнең дөрес үзләштерелүен тикшерү йөзеннән (аңлап яки аңламыйча әйтү) төрле вариантта сораулар бирелә: "Бу нәрсә?"- "Аю"...; "Бу аю?" - "Әйе, аю"...; "Бу куян?"-"Юк, песи"...

Югары балл (2,7-3) — сүз байлыгы җитәрлек, уенчык, әйберләрне үзлектән, аңлап дөрес күрсәтә, исемнәрен әйтә.

Уртача балл (2-2,6) - сүз байлыгы бар, кайбер сорауларга тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.

Уртачадан түбән балл (1-1,9) - аңлый, русча җавап бирә.

1.Ягымлы сүзләр куллану (“Исәнме”, “Исәнмесез”, “Сау бул” , “Сау булыгыз”, “Рәхмәт”, “Хәлләр ничек?”)

1.Ситуатив күнегүләр.

а)“Куян аюга кунакка килә”. Ул ишектән кергәндә аюга нәрсә әйтә? (Ничек исәнләшә?) - "Исәнме аю".

б)“Куян аюда кунакта булды”. Ишектән чыгып киткәндә куян аю белән ничек саубуллаша? (Нәрсә әйтә?) - "Сау бул, аю".

в) "Акбайга ("Мияуга", "Курчакка", "Дустына") уенчык бүләк ит".

2. Уен ситуациясе "Кунак сыйлау". Акбайда (Мияуда) кунакта.

Уен эчтәлеге: Тәрбияче Акбай (Мияу) ролендә. Ул баланы, ашамлык, җиләк-җимеш (алма, груша, банан һ.б.) муляжлары белән "сыйлый". Тәрбияче баланың "рәхмәт" әйтә белүен билгели.

3.Уен ситуациясе "Дустыңны сыйла". Балаларны парлаштырып бер-берсе белән исәнләшеп, хәлләрен сорап, сыйларга тәкъдим итү. Рәхмәт әйтә белүләрен билгеләү.

<u>Югары балл (2,7-3)</u> - бала ситуацияләрдә ягымлы сүзләрне урынлы куллана.
<u>Уртача балл (2-2.6)</u> - тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.
<u>Уртачадан түбән (1-1,9)</u> - аңлый, сорауга җавапны русча әйтә.

3.Боерыкны аңлап үтәү һәм куллана белү (кил, утыр, ю, аша, эч, уйна)

1. Сүзле уен "Мин әйтәм - син эшлә" ("Командир").

2. Сүзле уен "Шаян уенчыклар". (Уен баланың боерыкларны аңлы рәвештә үтәвен тикшерү өчен бирелә. Уенның эчтәлеге: Тәрбияче уенчыкка боерык бирә, мәсәлән: Утыр! Ә уенчык “ашый” башлый. Бала боерыкны дөрес итеп үтәп күрсәтә).

<u>Югары дәрәҗә (2,7-3)</u> - бала боерыкны аңлап, дөрес үти.
<u>Уртача дәрәҗә (2-2,6)</u> - ялгыша.
<u>Уртачадан түбән дәрәҗә (1-1,9)</u> - татарча аңламый, боерыкларны үтәми.

4.Тирә-юньдәге предметларның сыйфат билгеләрен, күләмен белдерә торган сүзләрне аңлап сөйләмдә куллану.

<u>1.Дидактик уен "Уенчык нинди?".</u>
(Лексика: зур, кечкенә, чиста, пычрак, әйбәт, матур).
Уен эчтәлеге: Уенчыклар күрсәтелә. Тәрбияченең "Нинди?" соравына бала уенчыкны сыйфат билгесе белән атарга тиеш.
-Нинди курчак? - Зур (кечкенә, чиста, пычрак, әйбәт, матур) курчак.
Эш дәфтәрендәге 11 нче биремне кулланып була.

2.Дидактик уен"Тап, күрсәт һәм әйт”.
(Лексика: чиста, пычрак).
Уен эчтәлеге: Комплекттагы күрсәтмә рәсемнәр кулланып үткәрелә. Тәрбияче әйткән рәсемне бала табып күрсәтә, әйтә. ("Чиста туп", "Пычрак аю"...).

3.Дидактик уен "Курчакка бүләк".
(Лексика: зур, кечкенә).
Уен эчтәлеге: Тәрбияче зур курчакка - зур туп, кечкенә курчакка- кечкенә туп бүләк итәргә куша.“ Мә, зур туп ", “Мә, кечкенә туп".

4.Дидактик уен "Дөрес сана".
Санау күнекмәләрен билгеләү (1-5 кадәр). Тәрбияче уенчыклар, муляжлар санарга тәкъдим итә. Төркемдәге балаларны да санарга була. "Ничә малай?", "Ничә кыз?".
5.Дидактик уен "Ничә?".
Санау күнекмәләрен тикшерү өчен шулай ук, укыту методик комплектындагы күрсәтмә рәсемнәрне дә кулланып була.
- Ничә туп? - Биш туп.
6. Сюжетлы-рольле уен: “Сыйлыйм”.
(Лексика: тәмле)
- Оля, мә ипи, аша. Ипи тәмле(ме)?
- Әйе, ипи тәмле.

Югары дәрәҗә (2,7-3)- әйберләрнең сыйфат билгеләрен, күләмен исем белән кушып дөрес әйтә.
Уртача дәрәҗә (2-2,6) - 1-2 билгесен әйтә.
Уртачадан түбән дәрәҗә (1-1,9) - әйберләрнең билгеләрен, күләмен рус телендә әйтә.

5.Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау).
1.Уен ситуациясе "Әйдәгез танышабыз".
Уен эчтәлеге: "Син кем?" соравына аңлап җавап бирүе билгеләнә.
К нам пришла новая кукла, она хочет с вами познакомиться:
- Исәнмесез. Мин Алсу. Син кем? - Мин Оля (Коля).
- Мин Алсу, мин кыз. Син кыз? - Юк, мин малай (әйе, мин кыз).

2.Уен ситуациясе "Кунак каршылыйбыз ".
а) Тәрбияче: К нам идут гости.
Спроси. "Кто там?". "Кем анда?"- Мин әби (бабай).
Позови бабушку (дедушку). -Әби (бабай) кил монда.
Поздоровайся с бабушкой (дедушкой) - Исәнме,әби (бабай).
Спроси у бабушки (дедушки) “Как дела?"- Әби (бабай) хәлләр ничек?- Әйбәт, рәхмәт.
Предложи бабушке (дедушке) сесть. - Әби (бабай) утыр.
Предложи бабушке (дедушке) пить чай. - Мә, чәй, эч.
Скажи: "До свидания!" Сау бул, әби! (бабай).
б) Балага "кунак" белән исәнләшергә, хәлен сорарга, чакырып утыртырга, сыйларга ("аша, эч") һәм саубуллашырга тәкъдим ителә.

4.Уен ситуациясе "Кунакларны сыйла".
Угости Акбай хлебом, Мияу молоком.
-Мә, Акбай ипи, аша. - Рәхмәт.
-Мә, Мияу сөт, эч. - Рәхмәт.
Эш дәфтәрендәге 16 нчы биремне кулланып була.

5.Уен ситуациясе "Бер - берегне сыйла ".
(Ашамлык муляжлары кулланып)
"Угости яблоком". - Мә, алма, аша.- Рәхмәт.
"Спроси, яблоко вкусное?" - Алма тәмле?- Әйе, тәмле.

6.Уен ситуациясе "Уенчыклар илендә"
Ты пришел в магазин игрушек. Попроси игрушку, которая тебе нравится.
-Куян бир (әле).- Рәхмәт.

Предложи поиграть с игрушкой. - Мә, туп, уйна. - Рәхмәт.
Позови друга, предложи помыть игрушку. -Коля, кил монда.- Мә, туп, ю.
Поменяйтесь игрушками. Попроси у друга игрушку, предложи ему свою .
- Коля, туп бир - Мә, туп.
- Рәхмәт.

Югары дәрәҗә (2,7-3) - аралаша, сөйләм күнекмәләрен актив куллана.
Уртача дәрәҗә (2-2,6) - тәрбияче ярдәмендә аралаша.
Уртачадан түбән дәрәҗә (1-1,9) - аңлый, русча җавап бирә.

ТУГАН ТЕЛДӘ СӨЙЛӘШӘБЕЗ

Уку елы ахырында уртанчылар төркеменә йөрүче татар балаларының ана телен үзләштерү дәрәҗәләрен билгеләү

Танып белү.	**Аралашу.**	**Матур әдәб. уку.**
- Балалар бакчасы, уенчыклар, яшелчәләр, йорт һәм кыргый хайваннарны һ.б. темаларга кагылышлы сүзләрне белү һәм дөрес атау. -Предметның төсе , формасы, зурлыгы турында сөйли алу. -Туган шәһәреңне (авылыңны) атый белү. -Үз туганнарыңны атый белү , үзе турында сөйли алу. -Табигать күренешләрен күзәтеп, үзгәрешләрне күрә һәм әйтә белү.	- Үзең турында берничә гади җөмлә белән сөйли белү. -Сөйләмдә гади җөмләләр куллану. - Предметлы рәсемнәр, уенчыклар турында гади хикәя төзү. -Сөйләмдә, башкалар белән аралашканда ягымлы сүзләр куллану. - Уенчыкларны саный белү. - Предметлы рәсемнәр, уенчыкларны тасвирлап сыйфатлар куллану. - Уенчыкларга боерык бирә белү. -Аралашуда актив булу, теләп катнашу.	- Күрсәткән иллюстрациянең кайсы әсәрдән икәнлеген атау. -Әкият герое булып, рольгә кереп сөйләшү. -Укыту методик комплектында күрсәтелгән берәр шигырьне сөйләү, әйткән табышмакның җавабын уйлап әйтү. -Әдәби персонажны тасвирлап әйтү. -Үзенең яраткан әкиятләрне атау.

Уку елы ахырында зурлар төркеме балаларының “Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәҗәләрен билгеләү.

№	Баланың исеме, фамилиясе	Биремнәр					Нәтиҗә	
		1	**2**	**3**	**4**	**5**	**баллар**	**дәрәҗә**
		“Уйный – уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану (“Исәнме”, “Исәнмесез”, “Сау бул”, “Сау булыгыз”, “Рәхмәт”, “Хәлләр ничек?”)	Боерыкны бирә белү (кил, утыр, йокла, уйна, ю, аша, эч, ки, сал)	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?)	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау)		
1.	Коля							
2.	Оля...							

Нәтиҗәләрне билгеләү	
Югары дәрәҗә 2,7 дән 3 кә кадәр	Бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.
Уртача дәрәҗә 2 дән 2,6 га кадәр	Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.
Уртачадан түбән дәрәҗә 1 дән 1,9 га кадәр	Аңлый, русча җавап бирә.

1.“Уйный – уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)

1.Дидактик уен “Бу нәрсә?”
(Лексика: аш, ботка, кашык, тәлинкә, чынаяк).
Уен эчтәлеге: Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый: - Бу нәрсә? – Аш (Бу аш).
2.Дидактик уен “Кәрзиндә нәрсә бар?”
(Лексика: кишер, суган, бәрәңге, кыяр, кәбестә, алма).
Уен эчтәлеге: Куян кәрзин белән яшелчәләр һәм җиләк-җимеш алып килгән. Куян сорый: - Нәрсә бар? – Кәбестә.
3.Дидактик уен “Нәрсә юк?”.
(Лексика: кишер, суган, бәрәңге, кыяр, кәбестә, алма).
Куян бер яшелчә муляжын яшереп куя. Бала нәрсә юклыгын әйтергә тиеш.

- Нәрсә юк? – Кишер юк. Уенны рәсемнәр кулланып та үткәрергә була.

4.Дидактик уен “Дөресен әйт”.
(Лексика: күлмәк, чалбар, сарафан, өстәл, урындык, карават).
Уен эчтәлеге: Балага рәсемнәр бирелә. Бала рәсемнәрне атый һәм күрсәтә.
Югары балл (2,7-3) — сүз байлыгы җитәрлек, яшелчәләр, савыт-сабалар, киемнәр, өй җиһазлары атамаларын аңлап дөрес күрсәтә, исемнәрен әйтә һәм куелган сорауларга җавап бирә.
Уртача балл (2-2,6) - сүз байлыгы бар, кайбер сорауларга тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.
Уртачадан түбән балл (1-1,9) - аңлый, русча җавап бирә.

2. Ягымлы сүзләр куллану.
(“Исәнме”, “Сау бул”, “Рәхмәт”, “Исәнмесез”, “ Сау булыгыз”, “Хәлләр ничек?”).
Ситуатив күнегүләр (уртанчылар төркемендәге ягымлы сүзләр бүлеген кара):
Поздоровайся с Акбаем.
Спроси как дела у Акбая.
Скажи спасибо Акбаю.
Попрощайся с Акбаем.
Поздоровайся с воспитателем, Мияу и Акбай.
Попрощайся с воспитателем, Мияу и Акбай.

Югары балл (2,7-3) — бала сөйләмдә ягымлы сүзләрне урынлы куллана.
Уртача балл (2-2,6) – уен ситуацияләрен тәрбияче ярдәмендә төзи.
Уртачадан түбән балл (1-1,9) – аңлый, җавап бирә алмый.

3. Боерыкны бирә белү (кил, утыр, йокла, уйна, ю, аша, эч, ки, сал).
(Лексика: кил, утыр, йокла, ю, аша, эч, уйна, ки, сал).
Уен эчтәлеге: Балаларның боерыкларны бирә белү күнекмәләрен тикшерү. Балалар бер-берсенә боерык бирәләр. Саша, аша! – Саша ашау хәрәкәтләре күрсәтә. Алга таба Саша үзе башка балага боерык бирә һәм шундый тәртиптә дәвам итедә.
Югары балл (2,7-3) – 8-9 сүз.
Уртача балл (2-2.6) – 5-6 сүз.
Уртачадан түбән (1-1,9)– 1-2 сүз.

4. Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү. (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).
1.Сюжетлы-рольле уен “Кибет”
(Лексика: Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).
Балаларга рус телендә кибет уены үткәрү аңлатыла. Өч төп сорауны куя белүләре тикшерелә. Уен яшелчә, киемнәр, савыт-саба, өй җиһазлары рәсемнәре кулланып үткәрелә.
2.Дидактик уен “Нинди?”.
(Лексика: нинди? кызыл, сары, яшел, зәңгәр).
Тикшерүдә сорауларны аерым кулланып та үткәрергә була.
Әйберләрне билгесен ачыклау өчен бирелә торган сорауга аңлап җавап бирү һәм ул сорауларны үзлектән куя белү.
3.Дидактик уен “Ничә?”.
Санау күнекмәләрен билгеләү (1- 10 кадәр).
4.Дидактик уен “Дөрес сана”.
Тәрбияче уенчыклар, муляжлар, укыту методик комплектындагы күрсәтмә рәсемнәрне санарга тәкъдим итә. Балалар бер-берсенә “Ничә...?” соравын куялар һәм җавап бирәләр. Шулай ук, сорауны тәрбияче үзе дә бирә ала. “Ничә...?”.
Югары балл (2,7-3) – диалогта 3 сорауны да аңлап куллана.
Уртача балл (2-2.6) – диалогта 2 сорауны аңлап куллана.

<u>Уртачадан түбән (1-1,9)</u>– диалогта 1 сорауны аңлап куллана**.**

5. Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау).

<u>1.Уен ситуациясе “Әйдәгез танышабыз”.</u>

“Син кем?” соравына аңлап җавап бирүләре билгеләнә.

К вам пришла новая кукла, она хочет с вами познакомиться:

- Исәнмесез. Мин Алсу. Син кем? - Мин Оля яки Коля.
- Мин Алсу, мин кыз. Син кыз? - Юк, мин малай.

<u>2.Уен ситуациясе “Кунак каршылыйбыз”.</u>

К нам идут гости. Спроси. “Кто там?”. - Кем анда? - Мин Акбай.

Позови Акбая. - Акбай, кил монда.

У Акбая сегодня день рождение. Подари свою игрушку:

-Акбай, мә кызыл туп. - Рәхмәт.

Угости гостей супом или кашей. - Мә, аш (ботка) (аша).

Что бы сьесть угощение попроси ложку.

- Кашык бир. - Нинди кашык?
- Зур, матур, зәңгәр кашык. - Рәхмәт.

<u>3.Уен ситуациясе “Кибеттә”.</u>

Бала белән бала аралашуы тикшерелә.

- Исәнме! – Исәнме!
- Хәлләр ничек? - Әйбәт, рәхмәт.
- Хәлләр ничек? - Әйбәт, рәхмәт.
- Аю бир (әле). - Нинди аю?
- Зур аю, чиста аю, матур аю.
- Ничә? - Ике аю.
- Мә, ике аю. - Рәхмәт.
- Сау бул. - Сау бул.

<u>Югары балл (2,7-3)</u> – бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.

<u>Уртача балл (2-2,6)</u> – сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.

<u>Уртачадан түбән (1-1,9)</u> – аңлый, русча җавап бир

<u>ТУГАН ТЕЛДӘ СӨЙЛӘШӘБЕЗ</u>

Уку елы ахырында зурлар төркеменә йөрүче татар балаларының ана телен үзләштерү дәрәҗәләрен билгеләү

Танып белү.	Аралашу.	Матур әдәбият уку.
-Транспорт төрләрен кеше тормышын җиңеләйтүче, уңайлыклар тудыручы әйберләрне белү. -Предметның төсе күләме, формасы, зурлыгы, авырлыгы, нинди материалдан эшләнгән булуы турында сөйли алу, аларны төркемләү. -Төрле һөнәрләр (төзүчеләр, авыл эшчәннәре...) турында белү. -Туган шәһәрең (авылың) , туган илең, аның башкаласы, юл йөрү кагыйдәләрен белү. -Үз туганнары , үзе турында сөйли алу, өй адресын әйтү. -Табигать күренешләрен күзәтеп, алар арасындагы бәйләнешләр турында нәтиҗә чыгара алу, кайбер закончалыкларны белү.	-Сөйләмдә төрле кушма җөмләләр куллану, Туры һәм кыек сөйләмнән файдалану. -Үз тәҗрибәсеннән чыгып, эчтәлекле рәсемнәр, картиналар буенча мөстәкыйль рәвештә хикәя төзү. -Әкиятләрнең ахырын тәмамлау, зур булмаган әдәби әсәрләрнең эчтәлеген сөйләгәндә интонацияләрдән дөрес файдалану. -Сөйләмдә, башкалар белән аралашканда ягымлы сүзләр куллану. -Мәгънәдәш сүзләр һәм капма-каршы сүзләр куллану. -Аралашуда актив булу, теләп катнашу.	-Әсәрнең жанрын билгели алу (әкият, хикәя). -Зур булмаган әсәрләрне сәхнәләштерү, рольләргә бүлеп шигырьләрне сөйләү. -Яраткан язучыларны атый белү. -Укыту методик комплектында күрсәтелгән 2-3 шигырьне сөйләү, табышмак, мәкальләрне искә төшереп әйтү. -Әдәби персонажның кылган гамәлләре турындагы фикерләрен башкаларга сөйләү. -Үзенең яраткан китабы турында башкаларга сөйли белү.

Уку елы ахырында мәктәпкә әзерлек төркеме балаларының “Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәҗәләрен билгеләү.

<table>
<tr><td rowspan="3">№</td><td rowspan="3">Баланың исеме, фамилиясе</td><td colspan="5">Биремнәр</td><td colspan="2">Нәтиҗә</td></tr>
<tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>баллар</td><td>дәрәҗә</td></tr>
<tr><td>“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)</td><td>Ягымлы сүзләр куллану (“Исәнме”, “Исәнмесез”, “Сау бул”, “Сау булыгыз”, “Рәхмәт”, “Зур рәхмәт”, “Хәерле көн”,“Хәлләр ничек?”, “Әйбәт”)</td><td>Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал, бие, җырла, йөгер, йокла)</td><td>Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау куя белү. (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Ничә яшь? (Сиңа ничә яшь?) Нишлисең? Син нишлисең?) Кая барасың?)</td><td>Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь иү, раслау)</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>1.</td><td>Коля</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="9">Нәтиҗәләрне билгеләү</td></tr>
<tr><td colspan="6">Югары дәрәҗә 2,7 дән 3 кә кадәр</td><td colspan="3">Бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.</td></tr>
<tr><td colspan="6">Уртача дәрәҗә 2 дән 2,6 га кадәр</td><td colspan="3">Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.</td></tr>
<tr><td colspan="6">Уртачадан түбән дәрәҗә 1 дән 1,9 га кадәр</td><td colspan="3">Аңлый, русча җавап бирә.</td></tr>
</table>

1.“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)

1.Дидактик уен “Бу нәрсә?”

(Лексика: тычкан, бүре, төлке, керпе, тавык, әтәч, үрдәк).

Уен эчтәлеге: Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый:

- Бу нәрсә? – Бүре (Бу бүре).

2.Дидактик уен “Портфельдә нәрсә бар?”

(Лексика: китап, дәфтәр, рәсем, карандаш һ.б.).

Уен эчтәлеге: Тәрбияче портфельдән рәсемнәр яки предмет алып күрсәтә, исемен сорый: - Портфельдә нәрсә бар?- Дәфтәр бар.

3.Дидактик уен “Портфельдә нәрсә юк?”

(Лексика: китап, дәфтәр, рәсем, карандаш һ.б.).

Уен эчтәлеге: Бала нәрсә юклыгын әйтергә тиеш. Уенны рәсемнәр кулланып та үткәрергә була.

4.Дидактик уен “Дөресен әйт”

(Лексика: чәк- чәк, өчпочмак, бәрәңге, аш, ботка).

Уен эчтәлеге: Балага рәсемнәр бирелә. Бала рәсемнәрне атый.

Югары балл (2,7-3) — 10-12 сүз.

Уртача балл (2-2,6) – 7-9 сүз.

Уртачадан түбән балл (1-1,9) – 1-6 сүз.

2. Ягымлы сүзләр куллану
(“Исәнме”, “Исәнмесез”, “Сау бул”, “Сау булыгыз”, “Рәхмәт”, “Зур рәхмәт”, “Хәерле көн”,“Хәлләр ничек?”, “Әйбәт”)

Ситуатив күнегү:

Телефоннан сөйләшү.

Эш дәфтәрендәге 1 нче биремне кулланып була.

Югары балл (2,7-3) — бала сөйләмдә ягымлы сүзләрне урынлы куллана.
Уртача балл (2-2,6) – тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.
Уртачадан түбән балл (1-1,9) – аңлый, сорауларга җавапны русча бирә.

3.Боерыкны бирә белү
(кил, утыр, сикер, ю, аша, эч, уйна, ки, сал, йөгер, бие, җырла, йокла).

Дидактик уен: “Командир”

(Лексика: кил, утыр, сикер, ю, аша, эч, уйна, ки, сал, йөгер, бие, җырла, йокла).
Уен эчтәлеге: Бер бала икенче балага боерык бирә. Мәсәлән:
-Коля, сикер! (Коля сикереп күрсәтә).
-Коля, син нишлисең?(Колядан сорый) – Мин сикерәм.
-Коля нишли?(Башка баладан сорый) –Коля сикерә.

Эш дәфтәрендәге 9 нчы биремне кулланып була.

Югары балл (2,7-3) — 11-13 сүз белән боерык бирә, син нишлисең, нишли сорауларын бирә белә.
Уртача балл (2-2,6) – бары боерык бирә, сорауларны куя алмый.
Уртачадан түбән балл (1-1,9) – 1-5 сүз белән боерык бирә, сорауларны русча әйтә.

1. Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү.
(Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Нишлисең? (Син нишлисең?) Ничә яшь? (Синңа ничә яшь?) Кая барасың?)

1.Уен ситуацияләре:

а) “Кибет” (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?)
б) “Телефоннан сөйләшү” (Кая барасың? Нишлисең? (Син нишлисең?))
в) “Танышу” (Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Ничә яшь? (Сиңа ничә яшь?))

2.Сюжетлы-рольле уен “Кибет”

(Лексика: Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).
Уен эчтәлеге: Балаларга рус телендә кибет уены үткәрү аңлатыла һәм өч төп сорауны куллана белүләре тикшерелә.Уен яшелчә, киемнәр, савыт-саба, өй җиһазлары, йорт кошлары, уенчык рәсемнәре кулланып үткәрелә.

3.Дидактик уен “Нинди?”.

(Лексика: кызыл, сары, яшел, зәңгәр, ак, кара).
Тикшерүдә сорауларны аерым кулланып та үткәрергә була.

4.Дидактик уен “Сана”.

Санау күнекмәләрен билгеләү (1- 10 кадәр).
Югары балл (2,7-3) – сорауларны аңлап куллана.
Уртача балл (2-2,6) – аңлый, тәрбияче ярдәме белән куллана.
Уртачадан түбән (1-1,9)– русча җавап бирә.

2.Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау)

1.Уен ситуациясе “Әйдәгез танышабыз”

- Исәнмесез. Син кем? - (Мин Оля яки Коля).
- Мин кыз. Син кыз? - (Юк, мин малай).
- Сиңа ничә яшь?- (6 (7) яшь).

2.Уен ситуациясе “Телефоннан сөйләшү”.

Диалогны сан, сыйфат, күләм берәмлеге кертеп баетырга була.

- Исәнме. Хәлләр ничек?
- Әйбәт.
- Нишлисең?
- Мин уйныйм. Син нишлисең?
- Мин ашыйм (биим, утырам, сикерәм, эчәм, уйныйм, йөгерәм, җырлыйм, йоклыйм, барам, шуам, рәсем ясыйм, укыйм).
- Нәрсә?
- Алма ашыйм.
- Алма тәмле(ме)?
- Әйе, алма тәмле.
- Сау бул.

3.Уен ситуациясе “Кая барасың?”

(Лексика: мәктәп, кафе, цирк һ.б.)

- Исәнме! Хәлләр ничек?
- Әйбәт, рәхмәт.
- Кая барасың?
- Кафега барам.
- Кафеда нәрсә бар?
- (ашамлыклар атарга мөмкин)
- Саша нишли?
- Саша бәрәңге ашый.

4.***Ситуатив күнегү.***

Спроси: что ты делаешь?

- Син нишлисең?
- Мин ашыйм (биим, утырам, сикерәм, эчәм, уйныйм, йөгерәм, җырлыйм, йоклыйм, барам, шуам, рәсем ясыйм, укыйм).

Югары балл (2,7-3) – бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.
Уртача балл (2-2,6) – сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.
Уртачадан түбән (1-1,9)– аңлый, русча җавап бирә.

ТУГАН ТЕЛДӘ СӨЙЛӘШӘБЕЗ

Уку елы ахырында мәктәпкә әзерлек төркеменә йөрүче татар балаларының ана телен үзләштерү дәрәҗәләрен билгеләү.

Танып белү.	Аралашу.	Матур әдәбият уку.
-Сәламәт яшәү рәвеше, дөрес туклану турында күзаллау. -Экологик бәйләнешләрне аңлата алу, кешенең табигать белән бәйләнеше, үзара йогынтысын белү. -Табигатьнең төрле объектлары турында мәгълүматле булу. -Предметларны үзләренә генә хас билгеләре, үзнчәлекле сыйфатлары буенча аерып ала һәм төркемли белү. -Үзе турында, (Ф.И.О., адрес, № телефон, әти-әнисе)сөйли белү, өлкәннәр хезмәте, аларның эшлекле сыйфатлары турында мәгълүматле булу.	-Күмәк сөйләмдә катнашу (сораулар бирә, сорауларга тулы җавап кайтара, вакыйгаләр, фактлар,күренешләр турында эзлекле мәгънәле, аңлаешлы итеп сөйли.) -Сөйләмдә төрле сүз төркемнәрен мәгънәсе буенча аңлап төгәл куллану. -Сүзләрне контексттагы мәгънәсенә туры китереп сөйли белү күнекмәләре булу. Предметлар, картиналар, рәсемнәр буенча, үз тәҗрибәсеннән чыгып иҗади хикәяләр төзи белү. Тәрбияче, һәм яшьтәшләре белән әдәпле итеп сөйләшә белү.	-Әсәрнең жанрын билгели алу (Әкият, хикәя, шигырь.) -Китап геройларының хәленә керә белү, кылган гамәлләренә дөрес бәя бирү, үз мөнәсәбәтен белдерү. - Шигырьләрне, сәхнәләштергән әсәрләрне сәнгатьле итеп сөйләү, эчтәлеге буенча сорауларга җавап бирә белү. -Иллюстрацияләр, рәсемнәргә карап өйрәнгән матур әдәбият әсәрләрен тану. -Китаплардан яңа белемнәр алу мөмкинлеген аңлау.

II. СОДЕРЖАТЕЛЬНЫЙ РАЗДЕЛ ПРОГРАММЫ

Физик үсеш белем бирү өлкәсе

Максат:

Музыкаль –хәрәкәтле уеннар, сүзле-хәрәкәтле уеннар, аз хәрәкәтле уеннар аша балаларның хәрәкәтчәнлеген арттыру, аларның физик үсешен тәэмин итү.

«Физик үсеш» белем бирү өлкәсе буенча балалар белән эшне оештыру төрләр

	3-4 яшьлек балалар	**4-5 яшьлек бабалар**	**5-6 яшьлек балалар**	**6-7 яшьлек балалар**
Туган телдә сөйләшәбез	Хәрәкәтле уеннар: туп белән уеннар, “Командир” уены, әйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары. Хәрәкәтле уен **“Туп тәгәрәтү”.** Хәрәкәтле уен **“Әтәч”.** Физминут “**Чебиләр зарядка ясый”.** Хәрәкәтле уен **“Туп”** Хәрәкәтле уен “**Матур туп”** Хәрәкәтле уен **“Кошлар нишли?”** Хәрәкәтле уен **“Яңгыр”.** Хәрәкәтле уен “**Кем безнең бик яхшы?”.** Хәрәкәтле уен **“Шофёр”.** . Хәрәкәтле уен **“Кер юабыз”.** Физминут **“Кар көрибез** Хәрәкәтле уен **“Кар ату”.** Хәрәкәтле уен “**Ала карга һәм чыпчыклар”.** <u>Психогимнастика. “Кояш”</u> Хәрәкәтле уен “Үз шкафыңны тап” Хәрәкәтле уен “Аюлар һәм балалар” Уку. Б. Рәхмәт “Асия врач”. шигырь уку”. Д. Гарифуллин “Алсу”. Шигырь уку Ә. Бикчәнтәева “Каз бәбкәләре” Г. Лотфи. ”Әтәч”	Сүзле-хәрәкәтле уен **“Зур, кечкенә”.** Уен **“Алмаларны җый”** **Аю битлекләре белән уен** Уен **“Кояш һәм яңгыр”** Аз/Х уен **“Шаян курчак”** Сүзле уен **“Машинага утырам”** Ж/Б уен **“Аю-бүре”** АХ уен **“Көчек”.** Ж/Б уен **“Ак куянкай”** Уен **“Хәрәкәтне күрсәт”** Физминутка өйрәнү **“Оста”** Х/У **“Песи һәм чыпчыклар”** Аз хәр.уен **“Солдатлар, команданы үтәгез”**	Хәрәкәтле уен **«Капкалы”.** Хәрәкәтле уен **“Бабай һәм оныклар”.** Хәрәкәтле уен **“Буш урын”** Хәрәкәтле уен **“Буяу сатыш”** Сүзле хәрәкәтле уен **“Кар ява”.** Хәрәкәтле уен **“Нардуган”.** Хәрәкәтле уен **“Кошлар һәм читлек”.** Хәрәкәтле уен “**Куяннар һәм бүре”.** Хәркәтле уен **“Песи һәм тычканнар.”** Хәрәкәтле уен **“Машиналар һәм җәяүлеләр”.** Сүзле-хәрәкәтле уен **“Без инде хәзер зурлар”** Хәрәкәтле уен **“Оясыз кош”**	Хәрәкәтле уен. **“Яшелчә ашы һәм җимеш суы әзерлибез.”** Җырлы- сүзле уен. **“Башмакчы.”** Сүзле- хәрәкәтле уен. **“Кышкы паркта.”** Хәрәкәтле уен. **“Читлектәге кошлар.”** Хәрәкәтле уен. **“Регулировщик.”** Хәрәкәтле уен. **“Светофор утлары.”** Хәрәкәтле уен. **“Болытлар куера.** Сүзле- хәрәкәтле уен. **“Әйтеп бирче, үскәнем.”** Хәрәкәтле уен. **“Кем күбрәк йолдыз җыя?”** Хәрәкәтле уен. **“Кем житез?”** Уен. “**Кем тизрәк мәктәпкә җыена?”**

	4-5 яшьлек бабалар	5-6 яшьлек балалар	6-7 яшьлек балалар
Татарча сөйләшәбез	Хәрәкәтле уеннар: туп белән уеннар, “Командир” уены, әйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары. **Сүзле-хәрәкәтле уен “Туп”** *Аудио (43 нче кисәк)* **Дидактик уен “Мин кушканны үтә,** **Сүзле- хәрәкәтле уен: “Зур, кечкенә”** **Аз хәрәкәтле уен “Мин әйтәм –син эшлә”** (Битлекләр белән) **Аз хәрәкәтле уен “Командир”**	Хәрәкәтле уеннар: туп белән уеннар, “Командир” уены, әйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары. **Сүзле-хәрәкәтле уен “Туп” .** *Аудио (43 нче кисәк)* **Дидактик уен “Мин кушканны үтә,** **Сүзле- хәрәкәтле уен: “Зур, кечкенә”** **Аз хәрәкәтле уен “Мин әйтәм –син эшлә”** (Битлекләр белән) *Аудио (51 нче кисәк)* **“Карусель”.** **“ Күңелле Сабантуй уеннары”.**	Хәрәкәтле уеннар: туп белән уеннар, “Командир” уены, әйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары. **Дидактик уен “Мин кушканны үтә,** **Аз хәрәкәтле уен “Мин әйтәм –син эшлә”** (Битлекләр белән) **Хәрәкәтле уен: “Командир”** **Уен-эстафета “Кем тизрәк”.** **Уен ситуациясе “Әйткәнне үтә”** **Уен ситуациясе “Зарядка ясыйбыз”.** **Сүзле-хәрәкәтле уен “Әгәр сиңа ошый икән, шулай ит”.** *Аудио (43 нче кисәк)*

“Сөйләм үсеше” белем бирү өлкәсе

Цель: Формирование устной речи и навыков речевого общения с окружающими на основе овладения литературным языком своего народа.

Сүзлек эше, сөйләмнең грамматик төзелеше өстендә эш, аваз культурасы тәрбияләү, бәйләнешле сөйләм үстерү, матур әдәбият һәм халык иҗаты белән таныштыру.

Задачи:

1) Овладение речью как средством общения и культуры.
2) Обогащение активного словаря.
3) Развитие связной, грамматически правильной диалоговой и монологической речи.
4) Развитие речевого творчества.
5) Обучение двум государственным языкам (русскому и татарскому).
6) Знакомство с художественной литературой разных жанров; проявление интереса к произведениям татарского, русского и других народов, проживающих в РТ.
7) Развитие звуковой и интонационной культуры речи, фонематического слуха.

Принципы развития речи:

1) Принцип взаимосвязи сенсорного, умственного и речевого развития.
2) Принцип коммуникативно-деятельного подхода к развитию речи.
3) Принцип развития языкового чутья.
4) Принцип формирования элементарного сознания явлений языка.
5) Принцип взаимосвязи работы над различными сторонами речи.
6) Принцип обогащения мотивации речевой деятельности.
7) Принцип обогащения активной языковой практик

Основные направления работы по развитию речи детей в ДОУ:

1) Развитие словаря: освоение значений слов и их уместное употребление в соответствии с контекстом высказывания, с ситуацией, в которой происходит общение.
2) Развитие восприятия звуков родной речи и произношения.
3) Формирование грамматического строя:
   - морфология (изменение слов по родам, числам, падежам);
   - синтаксис (освоение различных типов словосочетаний и предложений);

- словообразование.

4) Развитие связной речи:
   - диалогическая (разговорная) речь;
   - монологическая речь (рассказывание).
5) Формирование элементарного осознания явлений языка и речи: различение звука и слова, нахождение места звука в слове.
6) Воспитание любви и интереса к художественному слову.

Методы развития речи.

1) Наглядные:
   - непосредственное наблюдение и его разновидности (наблюдение в природе, экскурсии);
   - опосредованное наблюдение (изобразительная наглядность: рассматривание игрушек, картин, рассказывание по игрушкам и картинам.).
2) Словесные:
   - чтение и рассказывание художественных произведений;
   - заучивание наизусть;
   - пересказ;
   - общая беседа;
   - рассказывание без опоры на наглядный материал.
3) Практические:
   - дидактические игры;
   - игры-драматизации, инсценировки,
   - дидактические упражнения, пластические этюды, хороводные игры.

Средства развития речи:

1) Общение взрослых и детей.
2) Культурная языковая среде.
3) Обучение родной речи в организованной деятельности.
4) Художественная литература.
5) Изобразительное искусство, музыка, театр.
6) Непосредственно образовательная деятельность по другим разделам программы.

«Сөйләм үсеше» белем бирү өлкәсе буенча балалар белән эшне оештыру төрләре

	4-5 яшьлек бабалар	5-6 яшьлек балалар	6-7 яшьлек балалар
Татарча сөйләшәбез	Хәрәкәтле уеннар: туп белән уеннар, “Командир” уены, әйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары. **Сүзле-хәрәкәтле уен “Туп”** *Аудио (43 нче кисәк)* **Дидактик уен “Мин кушканны үтә,** **Сүзле-хәрәкәтле уен: “Зур, кечкенә”** **Аз хәрәкәтле уен “Мин әйтәм –син эшлә”** (Битлекләр белән) **Аз хәрәкәтле уен “Командир”**	Хәрәкәтле уеннар: туп белән уеннар, “Командир” уены, әйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары. **Сүзле-хәрәкәтле уен “Туп” .** *Аудио (43 нче кисәк)* **Дидактик уен “Мин кушканны үтә,** **Сүзле-хәрәкәтле уен: “Зур, кечкенә”** **Аз хәрәкәтле уен “Мин әйтәм –син эшлә”** (Битлекләр белән) *Аудио (51 нче кисәк)* **“Карусель”.** **“ Күңелле Сабантуй уеннары”.**	**Дидактик уен “Бу нәрсә?”** **Дидактик уен “Дөресен әйт”** **Дидактик уен “Нинди?”.** **(Лексика: кызыл, сары, яшел, зәңгәр, ак, кара).** **.Дидактик уен “Сана”.** **Дидактик уен “Кем нишли?”** **Уен ситуациясе: “Әйдәгез, танышабыз”.** **Уен ситуациясе “Мияу кунакта”.** **Уен ситуациясе “Акбай белән Мияу бездә кунакта”.** *Аудио (3 нче кисәк).* **Сүзле уен “Хәерле көн”.** **Үстерешле диалог “Телефоннан сөйләшәбез”.** **Сүзле уен “Кайтаваз”–“Эхо”.** **Сүзле уен “Сора – җавап бир”.** **Уен ситуациясе: “Уенчыкларны йокыдануят, утырт”.** **Сүзле уен “Акбайны сыйлыйбыз”.** **Сүзле уен “Мияуны сыйлыйбыз”.** **Уен ситуациясе “Иптәшеңне сыйла”.** **Уен ситуациясе “Тауда”.** **Сүзле уен “Нишли?”** **Үстерешле диалог “Бу нәрсә? Нишли?”** **Үстерешле диалог “Минем бүләгем”.** **Уен ситуациясе “Сәяхәткә әзерләнәбез”.** **Мультфильм “Теремкәй”.** **Өстәл театры “Кем нәрсә ярата?”** **“Аю баласы дөнья белән таныша”** **“Батыр Мияу һәм куркак Куянкай”**

	3-4 яшьлек балалар	**4-5 яшьлек балалар**	**5-6яшьлек балалар**	**6-7 яшьлек балалар**
Туган телдә сөйләшәбез	Уенчыкны тасвирлау, уенчык белән диалог төзү, уеннарда катнашу. Сүзле уен **“Куян килгән** Дидактик уен **“Бу нәрсә?”** Дидактик уен **“Нишли?”** **“Су”** шигырен уку: Б. Рәхмәтнең **“Су”** шигырен уку Һ.Такташ шигырен уку Ә.Бикчәнтәева “Туп” Б. Рәхмәт “Уенчыклар Уенчыклар турында сөйләшү: С. Сөләймանованың **“Ике”** дигән шигырен уку Ш. Галиев “Кунаклар” .”Ике” шигырен уку. Ә. Бикчәнтаева “Салкын, саф һава” Матур әдәбият белән таныштыру. Г. Тукай “Безнең гаилә” Шигырьне уку. Ш. Маннур “Яратам”. Дидактик уен **“Серле тартма”.** Фонетик күнегүләр Дидактик уен **“Чебиләр”.** Дидактик уен **“Тылсымлы капчык”.** **“Тупны коткарабыз”** дигән рәсем карау Дидактик уен **“Тылсымлы янчык** Дидактик уеннар **“Бу нәрсә?”, “Нинди?”.** Дидактик уен **“Киемнәр”.** Сүзле уен **“Кунак килгән”.** Дидактик уен **“Нәрсә ашыйсың?”** **“Алсу яфраклардан букет җыйган”** дигән рәсем карау. Дидактик уен **“Нәрсә кигән?”** Дидактик уен **“Яшел, сары яфраклар”** Дидактик уен **“Кем килде?”** Дидактик уен **“Мин (бабай) нәрсә алып килдем?”** Дидактик уен **“Нинди?”** Дидактик уен **“Серле кәрзин”.** Дидактик уен **“Тәмле”.** Күгәрчен рәсемен карау: Саескан рәсемен карау: Дидактик уен **“Серле кәрзин”.** . Сүзле уен **“Кояшны сәламлау”.** Дидактик уен **“Авылга кайтабыз”.** “**Ләйлә суыктан курыкмый”** рәсемен карау Рәсем буенча **“Сорау-**	Дидактик уен **“Бу кем?”** Интерактив уеннар **“Кем юк?, “Кем анда?”** Дидактик уен **“Кем юк?”.** Интерактив уен **«Бармак», “Әйе, юк”.** **«Яңа шалкан» өстәл театры күрсәтү.** Шигырь уку. **Ш. Маннур «Яратам»** (бармак уены аша). Г. Тукайның **«Безнең гаилә»** Мультфильм карау **“Кызыклы шәкерт”** Әкият уку **“Аю белән бабай”** Мультфильм карау **“Шаян песи”** Г.Гомәрнең **“Аю Әппәс”** әкиятен уку. Шигырь уку **“Ул шуңа кечкенә”** Әкият уку **“Бикбатыр белән Биккуркак”** Т.Х.Ә **“Ике кыз” әкиятенең мультсюжетын карау.** Н.Каштан “ **Безнең сыер” шигыре** Анимацион сюжет карау **“Качышлы уйныйбыз”.** Сүзле уен.”**Бәбине йоклату”** **«Гаилә»** картинасын карау. Әкиятне сәхнәләштерү. Мультфильм карау **«Куян кызы»** **“Чукмар белән тукмар”**мультф. карау. **“Торна белән төлке”**әкиятен уку. **“Тылсымлы чүкеч”** шигырен уку. Уен: **“Кил монда”** Уен ситуациясе **“Әби кучтәнәче”.** Уен ситуациясе **“Акбай һәм Мияу балаларны чәй, сөт белән сыйлыйлар”.** Диалог. **“Балалар бер-берсен сыйлыйлар”** **“Дүртенче артык”.** Сүзле уен **“Тәмле алма”.** Уен ситуациясе **“Иптәшеңне ашат!”** Дидактик уен **“Серле тартма”.** Сүзле уен **“Мә, туп”.** Сүзле уен **“Курчакны макта!”** Дидактик уен **“Серле тартма”.** Дидактик уен **“Нәрсә зур, нәрсә кечкенә?”** Сүзле уен **“Үсәм” “Көзге яшелчә бакчасында”** рәсемен карау. Д/У **“Бер һәм күп”** . Д/У **“Песине тасвирлап сөйлә”.** **“Кар бабай ясадык”**	Мультфильм карау.**“ Өч кыз”** . Өстәл театры **“Өч кыз”. (Балалар эшчәнлеге.)** Уен- табышмак **“Бу кайсы әкияттән?”** Мультфильм карау. **“Чукмар белән тукмар”** Хикәя уку.А. Алиш **“Каз белән Аккош”** Шигырь уку.Х. Халиков. **“Көз”** Шигырь уку. В. Хәйруллина **“Яшелчәләр бәхәсе”** **“Икмәк”** төрекмән халык әкияте. Шигырь уку. Г. Тукай. **“Безнең гаилә”** Хикәя уку. **“Тәлинкәнең төбе нинди”** Шигырь уку. Л. Лерон. **“Татар баласы”** Әкият уку.А. Алиш **“Куян кызы”** Хикәя уку.К. Ушинский. **“Кыш әбинең шуклыгы”** Шигырь уку. Г. Лотфи **“Балалар ярдәм итә” Ишегалдында”** Үз тәҗрибәсеннән чыгып хикәя сөйләү. Хикәя уку. Г. Мөхәммәтшин **“Ак песи”** Хикәя уку И. Дәүләтшин . **“Алпамыш шәһәргә килде”** Мультфильм карау. **“Винни - пух кунакка бара”** Мультфильм карау. **“Бала белән күбәләк”**	Хикәя уку. В. Осеева. **“Тылсымлы сүз.”** . Шигырь уку. Ф. Яруллин. “**Татарстан байрагы.”** Шигырь уку. Ә. Синегулов . **“Татарстан җирләре.”** Шигырь уку. В.Хәйруллина **“Яшелчәләр бәхәсе.”** Рәсем буенча балалар хикәясе Картина карау. И. Шишкин. **“Арыш басуы.”** Хикәя уку. С. Сәүбәнова. **“Ботка нигә тәмле?”** Шигырь уку. Г. Латыйп. **“Кыш килде.”** Үстерелешле уен. **“Сүз эчендә энҗе бар.”** Мультфильм карау. Г. Тукай **“Кәҗә белән сарык” әкияте.** Әкият уку. **“Үрдәк беренчелекне алган.”** . Шигырь уку. Ф. Яруллин. “**Моңлы курай.”** Мультфильм карау. **“Ике кыз.”** Шигырь уку. М. Фәйзуллина. **“Шапшак Гөлшат”** Сәхнәләштерү.М. Җәлил. **“Карак песи.”** Мультфильм карау. **“Агачлар да авырый.”** Шигырь ятлау. **Б.Рәхмәт. “Мәктәпкә.”**

Задачи образовательной области «Речевое развитие» в соответствии с ЭРС

“Социаль- коммуникатив үсеш” белем бирү өлкәсе

Цель: Позитивная социализация детей дошкольного возраста, приобщение детей к социокультурным нормам, традициям семьи, общества и государства.

Социаль күренешләр (үзең, якын кешеләр, өлкәннәр хезмәт турында күзаллаулар) белән таныштыру. Хезмәткә уңай караш тәрбияләү.

Задачи:

1) Усвоение норм, принятых в обществе, включая моральные и нравственные ценности.
2) Развитие общения и взаимодействия ребёнка со взрослыми и сверстниками.
3) Становление самостоятельности и саморегуляции собственных действий.
4) Развитие социального и эмоционального интеллекта, эмоциональной отзывчивости.
5) Формирование уважительного отношения и чувства принадлежности к своей семье и к сообществу детей и взрослых в ДОУ
6) Формирование готовности к совместной деятельности со сверстниками.

Направления:

1) Развитие игровой деятельности детей с целью освоения различных социальных ролей, в которой отражается окружающая действительность РТ, мир взрослых людей, детей другой национальностей народов Поволжья, родной природы, общественной жизни.
2) Формирование основ безопасного поведения в быту, социуме, природе.
3) Трудовое воспитание.
4) Патриотическое воспитание детей дошкольного возраста.

«Социаль-коммуникатив үсеш» белем бирү өлкәсе буенча балалар белән эшне оештыру төрләре

	4-5 яшьлек бабалар	5-6 яшьлек балалар	6-7 яшьлек балалар
Татарча сөйләшәбез	Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау. Сюжетлы-рольле уеннар **Бармак уены “Гаилә”.** *Аудио (22 нче кисәк)* **Уен ситуациясе “Хәлләр ничек?”** **Сүзле уен “Син кем?”** **Сүзле уен “Рәхмәт әйт”.** **Уен ситуациясе “Мияу белән Акбай балаларны сыйлый”** **Сюжетлы рольле уен “ Уенчыклар кибетендә”.** **Үстерешле диалог “Мияуга уенчык бүләк ит!”** **Уен ситуациясе “Иптәшеңне ашат!”** **Сүзле уен “Иптәшеңне уйнарга чакыр”.** **Дидактик уен “Уенчыклар юабыз”.** **Анимацион сюжетлар:** **1. “Әйдәгез, дуслашыйк”** **2. “Качышлы уйныйбыз”** **2. “Азат кунак чакыра”** **Сюжетлы-рольле уен: “Сыйлыйм”.** **“Иптәшенә уенчык юарга тәкъдим ит”.** **Дидактик уен “Кәрзингә сал”.** **ИКТ игра “Бу кем?”** **ИКТ игра “Гаилә”**	Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау. Сюжетлы-рольле уеннар **Анимацион сюжетлар:** **“Юл маҗаралары”** **“Кем эшләми, шул ашамый”** **”Аю баласы дөнья белән таныша”** **“Тату гаилә”** **“Юмарт аю”** **Сюжетлы-рольле уен “Кафега барабыз”** **Сюжетлы-рольле уен “Кибет”** **Уен ситуациясе “Әйдәгез танышабыз”.** **Сюжетлы-рольле уен “Кунак каршылыйбыз”** **Уен ситуациясе “Кибеттә”.** **ИКТ игра “Кто что моет”** **ИКТ игра “В магазине у медвежонка”** **ИКТ игра “Готовимся к зиме”** **ИКТ игра “Делаем овощной салат”**	Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау. Сюжетлы-рольле уеннар **Анимацион сюжетлар:** **“Урман китапханәсендә”** **“Көчлеләр, кыюлар, җитезләр”.** **“Кафега барабыз”.** **“Урманда күңелле уеннар”** **Мультфильм “Уйный-уйный укыйбыз”** **Ситуатив күнегү: Телефоннан сөйләшү** **“Кибет”** **“Танышу”** **Уен ситуациясе “Кая барасың?”** **Рәсем ясау: “Милли ашлар”** **Уен ситуациясе: “Авылда кунакта”** **Уен ситуациясе “Мәктәптә”.** **Уен ситуациясе“Кафега барабыз”.** **Үстерешле диалог “Интервью бирү”.** **Уен ситуациясе “Үзең турында сөйлә”.** **Уен ситуациясе“Кунак килә”.** **Уен “Компот, салат ясыйбыз”** **Уен ситуациясе “Хәерле көн”.** **ИКТ уен “Әнигә булыш”**

	3-4 яшьлек бабалар	**4-5 яшьлек бабалар**	**5-6 яшьлек балалар**	**6-7 яшьлек балалар**
Туган телдә сөйләшәбез	Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау. Сюжетлы-рольле уеннар Дидактик уен **“Кунак килде”.** Дидактик уен “**Мәрьямгә булышабыз”.** Юыну бүлмәсе турында балалар белән сөйләшү: Сары яфраклардан букет ясау. Дидактик уен **“Кунаклар килгән** Балалар белән исемнәре турында сөйләшү Балаларга юллар турында сөйләү Культура-гигиена күнекмәләренә өйрәтү. Дидактик уен **“Дөрес ки”** Куркынычсызлык турында әңгәмә: Дидактик уен **“Киемнәрне дөрес төр”** Балаларны уенчыклар почмагына сәяхәткә алып бару. **.”Кибет” уены** Ягымлы сүзләр кабатлау Иртәнге аш турында әңгәмә **.”Өй җиһазлыйбыз”** уены. **“Телефоннан сөйләшү”** уены Гаилә турында әңгәмә. **”Шифаханәгә бару”** (сюжетлы рольле уен “Шифаханә”) Дидактик уенннар: **“Бу нәрсә?”, “Ярый-ярамый”.** Сюжетлы рольле уен **“Чәчтарашта”.**	Дидактик уен: **«Чылбыр»** Ситуация «**Әби, бабай бездә кунакта».** Курчак белән уен **“Мин малай, мин кыз”.** **«Гаилә чәчәге»н төзү.** **«Син кемне яратасың?»** дидактик уен (туп белән). **«Кем нишли?»** дидактик уен. **«Сезнең гаиләдә кемнәр бар?»** дидактик уен. Уен ситуациясе **“Кунак сыйла”.** Сюжетлы- рольле уен **“Уенчыклар кибетендә”.** Д/У **“Дустыңны сыйла”** **“Юыну бүлмәсендә”** рәсемен карау. С/Р уен **“Курчакны юындыр”** С/Р уен **“Уенчыклар кибете”** Д/У **“Мәрьямгә өстәл әзерләргә булыш”** Ситуация: **Кунакларны ничек каршы алырга кирәк?** Д/У **“Үзең, гаиләң турында сөйлә”** Д/У **“Баш киемен бизә”** С/Р уен **“Шифаханәдә”** Ситуация: **“Төлке белән торнаны ничек дуслаштырырга?”** **Д/У “Тән өлешләрен ата”**	Әңгәмә **“Туган ил кайдан башлана?”** Үстерелешле уен **“Ягымлы сүзләр”.** Сүзле уен **“Аш пешерү”.** Зиһен үстерү уены. **“Сезнең фатирда нинди йорт җиһазлары бар, алар кайда урнашкан”** Савыт- саба кибетенә сәяхәт. Әңгәмә. **“Мин кунак яратам”** Үстерелешле уен **“Кибеттә үзеңне ничек тотарга?”** Әңгәмә. **“Татар милли киеме кигән кыз һәм малай курчакларын карау”** Дидактик уен **“Нәрсә ярый, нәрсә ярамый”.** Уен **“Реклама яса”** Уен **“Мин кем”.** Шигырь уку. Ш. Галиев. **“Светофорның өч күзе”** Рәсем карау. **“Милиционер-регулировщик”** Дидактик уен **“Кемнең энисе кайда эшли?”** Уен **“Яхшы- начар”.** Дидактик уен **“Ут кайда яшеренгән?”** Рәсемнәр карау. Балаларның рәсем буенча фикерләрен тыңлау.	Дидактик уен. **“Мин һәм минем илем.”** . Дидактик уен. **“Кем нәрсә эшли?”** Уен. “**Кагыйдәне онытма!** Фотоальбомнар карау. **“Безнең гаилә.”** Сюжетлы-рольле уен. **“Ашханә.”** Уен. **“Транспортта үз- үзеңне тоту кагыйдәләре”.** Телевизор карау. **“Һәрберебез хокуклы.”** Уен. **“Исемең матур- кемнәр кушкан?”**

Задачи образовательной области «Социально – коммуникативное развитие»в соответствии с ЭРС

“Танып белү” белем бирү өлкәсе

Цель: развитие познавательных интересов и познавательных способностей детей, которые можно подразделить на сенсорные, интеллектуально-познавательные и интеллектуально-творческие.

Балаларның туган як табигате, өлкәннәр хезмәте, ел фасыллары турындагы белемнәрен тирәнәйтү, экологик бәйләнешләрне күрә белү мөмкинлекләрен үстерү.

Задачи:

1) Развитие интересов детей, любознательности и познавательной мотивации.
2) Формирование познавательных действий, становление сознания.
3) Развитие воображения и творческой активности.
4) Формирование первичных представлений о себе, других людях, объектах окружающего мира, о свойствах и отношениях объектов окружающего мира (форме, цвете, размере, материале, звучании, ритме, темпе, количестве, числе, части и целом, пространстве и времени, движении и покое, причинах и следствиях и др.).
5) Формирование первичных представлений о малой родине и Отечестве, представлений о социокультурных ценностях народа, об отечественных традициях и праздниках.
6) Формирование первичных представлений о планете Земля как общем доме людей, об особенностях её природы, многообразии стран и народов.

«Танып белү» белем бирү өлкәсе буенча балалар белән эшне оештыру төрләре

	4-5 яшьлек бабалар	5-6 яшьлек балалар	6-7 яшьлек балалар
Татарча сөйләшәбез	Дидактик уен “Бел!” Дидактик уен “Кем юк?” Дидактик уен “Әйткәнне күрсәт”. Дидактик уен “Исемен дөрес әйт - уйна”. Уен ситуациясе “Сорап ал һәм уйна”. Сүзле уен “Мин кемне уйладым?” Дидактик уен “Тупны өлешләрдән җый”. Дидактик уен “Уйлап әйт, ничә уенчык?” Дидактик уен “Ничә уенчык? Анимацион сюжет .“Тәмле” кибетендә” ИКТ игра “Сосчитай сколько яблок”	Дидактик уен “Дөрес сана”. Дидактик уен “Ничә?”. Дидактик уен “Кәрзиндә нәрсә бар?” “Сабантуй бәйрәме” “Урманда күңелле уеннар” Дидактик уен “Нинди?”. Дидактик уен “Мин әйтәм, син күрсәт” ИКТ игра “Что растет на огороде” ИКТ игра “Угости зайцев” ИКТ игра “Сколько? Ничә?” ИКТ игра “Волшебный сад”	Бармак уены “Тату гаилә” “Җәнлекләр спорт бәйрәмендә” Мультфильм: “Циркта” ИКТ уен “Циркта” ИКТ уен : “Ничә яшь” Мультфильм: “Урман китапханәсендә” Мультфильм “Уйный-уйный укыйбыз” Мультфильм: “Урман мәктәбендә” ИКТ уен “Тылсымлы мәктәп” Уен ситуациясе “Табышмакларга җавап тап”. Дидактик уен “Портфельдә нәрсә бар?” ИКТ уен “Скоро в школу”

	3-4 яшьлек бабалар	**4-5 яшьлек бабалар**	**5-6 яшьлек балалар**	**6-7 яшьлек балалар**
Туган телдә сөйләшәбез	Эсперименталь эш **“Тупны суга салу”** Эксперименталь эш “**Тешләрне ничек чистарталар”.** Балалар белән көз турында әнгәмә: Тәрбияче балаларга көз турында сөйли. Тәрбияче балалар белән гәүдә төзелеше турында әнгәмә үткәрә. Уен бүлмәсенә экскурсия: Җиһазларга, уенчыкларга, гөлләргә карата сакчыл караш турында әнгәмә. Уенчык КамАЗ машины турында сөйләшү Рәсемдәге урамны күзәтү Кар турында сөйләшү Эксперименталь эш **“Кар эри”.** Урамда кошлар күзәтү, җим сибү. Кошлар турында әнгәмә: Күгәрченнәр турында **“Сорау-җавап”** уены Һава торышы турында әнәмә Электр лампасы турында сөйләшү Җиһазлар турында сөйләшү Артикуляция органнары белән таныштыру Гөмбәләр белән уен (санау). Дидактик уен “Ничек кычкыра Йорт кошлары белән танышу. Дидактик уен “Әнкәсен тап”.	Уен “**Бел, әйт!”** Д/У **“Төсле шакмаклар”** Д/У **“Яфракларны төсләре буенча аер”. “Нәрсә өчен кирәк”** Д/У **“Татып кара, әйтеп кара”** Фикерләүгә уен **“Кайсы агачта алма үсә?” Туп белән уйнау. Суда йөздереп карау**. Д/У **“Шакмакларны төсләре, зурлыклары, нәрсәдән ясалуына карап төркемлә ”** **Яр Чаллы шәһәре фотолары карау.** С/Р уен **“Алсуга яңа йорт җиһазлары алабыз”** Д/У **“Песинең гәүдә өлешләрен ата”.** Д/У **“Песине тасвирлап сөйлә”.** Т.Х.Ә **“Кем нәрсә ярата” уку.** Д/У **“Әбинең ишек алдында нинди хайваннар яши?”** Ситуация тудыру: **“Хайваннарның киемнәре бармы? Аларны нәрсә җылыта?”** Сорауга җавап эзләү: **Хайваннарны кышкы урманда күреп буламы? Ни өчен?** Д/У **“Ни өчен кирәк”** Д/У **“Кайда боз бар?”** Д/У **“Хайваннарның балаларын тап”** Д/У **“Бер һәм күп”** Д/У **“Нәрсә?Ничә?”** Д/У **“Әнисен тап”** **“Яраткан кошыңны буя”**	Бармак уены **“Атна.”** Татарстан республикасы символикасы белән таныштыру. Уен **“Тәме буенча бел”.** Әңгәмә. **“Икмәк- тормыш нигезе”** Уен - викторина **“Икмәк ничек өстәлгә килә?”** Слайдлар, рәсемнәр карау. **“Нинди йортлар була”** Балаларга сораулар. **“Төзүче һөнәре.”** Үстерелешле уен **“Сыйфатын әйт”.** Иҗади күзаллау уены. **”Кышның файдасы һәм зыяны”** Үстерелешле диалог. **“Кышлаучы кошлар”** Уен. **“Зоопаркка сәяхәт”** Дидактик уен **“Баласын әйт!”** Йорт төзүчеләр турында слайдлар, рәсемнәр карау. **Уен “Мәскәүгә сәяхәт”** **Россия символикасы белән танышу** Тәрбияче хикәясе **“Яңгыр ничек барлыкка килә?”** Уен **“Планетарийга сәяхәт”.** Камканы карау, очырту. **“Кызыл китапка нәрсәләр кергән”**	Мәктәп белән танышу. Викторина. **“Күренекле шәхесләр.”** **Төбәк язучылары һәм шагыйрьләре белән танышу.** **“Тарих буйлап сәяхәт.”** Дидактик уен. **“Көз билгеләрен әйт!”** . Уен. **“Милли киемнәр турында сөйлә!”** Дидактик уен. **“Дөрес итеп милли киемнәрне җый!”** Ситуация. **“Кошларны танып бел!”** Уен. “**Нәрсә койрыгы?”** Әңгәмә. **“Әти- әни һөнәре.”** Дидактик уен. **“Кем нишли?”** Дидактик уен. **“Бу символ кайсы хәрбигә туры килә?”** **Тәҗрибә үткәрү. “Ни өчен орлыкларны, үсемлекләрне балчыкка утырталар?”** Дидактик уен. **“Агач исемен әйт!”** Үстерелешле уен. **“Файдасы, зыяны.”** Сюжетлы- рольле уен. **“Космонавтлар.”** Дидактик уен. **“Бу нинди спорт төре.”** Стенд карау. **“ Бөек Ватан сугышы каһарманнары.”** . **“Хәтер” китабы** белән танышу.

Задачи образовательной области «Познавательное развитие» в соответствии с ЭРС

“Нәфис- нәфәсәти үсеш” белем бирү өлкәсе

Цель: Достижение целей формирования интереса к эстетической стороне окружающей действительности, удовлетворение потребности детей в самовыражении.

Музыка әсәрләрен куллану аша балаларның фонематик ишетү сәләтен, ритмикасын, эмоциональ сферасын баету, үстерү. Балаларда әйләнә-тирәгә карата зәвык тәрбияләү.

Задачи:

1) Развитие предпосылок ценностно-смыслового восприятия и понимания произведений искусства (словесного, музыкального, изобразительного), мира природы.
2) Становление эстетического отношения к окружающему миру.
3) Формирование элементарных представлений о видах искусства.
4) Восприятие музыки, художественной литературы, фольклора.
5) Стимулирование сопереживания персонажам художественных произведений.
6) Реализация самостоятельной творческой деятельности детей (изобразительной, конструктивно-модельной, музыкальной и др.).
7) Развитие продуктивной деятельности через приобщение детей к изобразительному, декоративно-прикладному искусству народов, проживающих в республике Татарстан, родного города.

«Нәфис-нәфәсәти» белем бирү өлкәсе буенча балалар белән эшне оештыру төрләре

	4-5 яшьлек бабалар	5-6 яшьлек балалар	6-7 яшьлек балалар
Татарча сөйләшәбез	Аудиоязмалар тыңлау, кушылып әйтү, җырлау,театральләштерү, сәхнәләштерү. Анимацион сюжетлар. **Җырлы-биюле уен “Карусель”.** **Аудиоязма тыңлау һәм җырлау.** - Ипи тәмле-тәмле! **Җыр тыңлау.** Мин курчак. Мин курчак. Мин матур курчак. Мин матур курчак **Аудиоязма, җыр тыңлау.** *Аудио (16 нчы кисәк)* **“Җырлап әйт!”** *Аудио (55 нче кисәк) “Слушай!”, “Тыңла!”* **“Җырлап әйт!”** **Бирелгән уенчыклар турында матур, зур, чиста, әйбәт, кечкенә сүзләрен кертеп җырлау.** *Аудио (57 нче кисәк* **Җыр: “Мин песи. Мин эт.”** **Уен ситуациясе “Кем анда?”**(Битлекләр белән уен) **ИКТ игра “Найди рисунок и приклей”**	Аудиоязмалар тыңлау, кушылып әйтү, җырлау,театральләштерү, сәхнәләштерү. Анимацион сюжетлар. “**Батыр Мияу һәм куркак Куянкай”** **Җырлы – биюле уен “Минем өем”.** **“Куян көчтәнәче”.** **Җыр.** **Җырлы-биюле уен. “Бар безнең бакчабыз”.** **Җырлы-биюле уен. “Бар матур бакча”.** **18 нче кисәк** **Җыр.** **“Уйныйбыз да, җырлыйбыз да”.** **22 нче кисәк** **Җырлы-биюле уен “Кәрзиндә нәрсә бар?”** **“Уңыш бәйрәме”.** **24 нче кисәк Җыр.** **28 нче кисәк Җыр.** **Без ашыйбыз тәмле аш,** **“Без киенәбез”.** **38 нче кисәк Җыр.** **43 нче кисәк** **Бишек җыры** **52 нче кисәк Аккалач җыры** **57 нче кисәк Яратам, яратам.** **“Нәрсә бар?”.** **60 нчы кисәк** **62 нчы кисәк Җыр. Сабантуйга барабыз.**	Аудиоязмалар тыңлау, кушылып әйтү, җырлау,театральләштерү, сәхнәләштерү. Анимацион сюжетлар **Татар халык уены “Түбәтәй”.** **Мультфильм: “Теремкәй”** **“Шалкан” экиятен сәхнәләштерү.** **“Әйдәгез, биибез”.** *Аудио (23 нче кисәк)* **Аудиоязмадан җыр тыңлау, җырлау “Чана шуа”.** *Аудио (36 нчы кисәк)* **Татар халык уены “Түбәтәй”.** *Аудио (40 нчы кисәк)* **Ситуатив күнегү “Нишли?”** **Ирекле бию “Без биибез”.** *Аудио (44 нче кисәк)* **Җыр “Туган көн”.** **Уен “Җырлыйм”.** *Аудио (45 нче кисәк)* **“Кем нәрсә ярата?” экиятен сәхнәләштерү.** **Бергә җырлап, бииләр.** *Аудио (66 нчы кисәк)* **“Теремкәй” экиятен сәхнәләштерү.** **Күңелле музыка. Бииләр.** **Өстәл театры “Теремкәй” экияте.**

	3-4 яшьлек балалар	4-5 яшьлек балалар	5-6 яшьлек балалар	6-7 яшьлек балалар
Туган телдә сөйләшәбез	Яфраклар белән бию. Музыка тыңлау *(аудиоязмада "Яфрак бәйрәме"* **Яфрак бәйрәме"** жырынын тыңлау. Жырлы-биюле уен "**Көз кызы һәм балалар".** Куянны уртага утыртып аңа жыр жырлау.	**«Бармак» уены.** Уен **«Күрсәт әле, үскәнем».** **Бию көенә бию**. Жыр **"Мин песи. Мин эт".** Жыр жырлау **"Ипи тәмле, тәмле..."** Жыр тыңлау"**Мин курчак".** Жырлы-биюлеуен **"Карусель".** Аудиоязма тыңлау. Жыр **"Уенчыклар".** **Бишек жыры жырлау.** Жыр тыңлау **"Яфрак бәйрәме"**. Ж/Б уен **"Бар матур бакча"** Бармак уены **"Бармак, бармак кая булдың?"** Ж/Б уен **"Түбәтәй"** өйрәнү. Д/У **"Бу рәсем кайсы әкияттән?"**	Жырлы уен **"Күңелле бакчабыз".** Жырлы- биюле уен **"Куш кулым".** Аудиоязма тыңлау һәм кушылып жырлау .(**"Мин яратам сине, Татарстан".** С. Фәтхетдинов башкара.) Жырлы- биюле уен **"Чума үрдәк, чума каз".** Жырлы уен **"Көз һәм яңгыр".** М. Мозаффаров **"Көзге жыр"** (Музыка астында хәрәкәтләр ясау һәм хәрәкәтләрне аңлата бару.) Жырлы -хәрәкәтле уен **"Ак калач".** Жыр өйрәнү **"Әбием жыры"** Башкорт халык уены **"Тирмә"**. Жырлы уен **"Кунаклар".** Жырлы- биюле уен **"Түбәтәй".** Жырлы -уен **"Куянкай"** Жыр тыңлау. **"Юлларда булсын тәртип"** (В. Вәлиева сүзләре һәм көе.) Жырлы уен **"Кәрия- Зәкәрия" көенә.** Жыр тыңлау. **"Әни кирәк"** (Р. Миңнуллин сүзләре, М. Шәмсетдинова көе.) Музыка тыңлау Чайковский **"Ел фасыллары" "Апрель"**	Жыр тыңлау. **"Сара мәктәпкә бара."** (Б. Рәхмәт сүзләре.) Жырлы- биюле уен. **"Куш кулым."** Жырлы уен. **"Яшел яулык."** (Татар халык уены.) Жыр тыңлау. " **Кәләпүш."** (Р. Вәлиева сүзләре, Л. Батыр- Болгари көе. Жырлы- биюле уен. **"Түбәтәй."** Жырлы- биюле уен. **"Кәрия- Зәкәрия."** Жырлы- биюле уен. **"Йөзек яшереш."** Жыр тыңлау. **"Дуслык жыры."** Сүзле- жырлы уен. **"Ал кирәк, гөл кирәк."** Жыр тыңлау. **"Табигатьне саклыйк!"** (Р. Харис сүзләре, Р. Әхиярова көе.) Жыр тыңлау. **"Хуш, сөекле бакчабыз."** (Ә. Бикчәнтәева сүзләре, Н. Лотфуллина көе.)

Задачи образовательной области «Художественно - эстетическое развитие» в соответствии с ЭРС

Система работы взаимодействия с семьями воспитанников
Ата-аналар белән эш

Знакомство с семьёй: встречи-знакомства, анкетирование.

Информирование родителей о ходе образовательного процесса: дни открытых дверей, индивидуальные и групповые консультации, родительские собрания, оформление информационных стендов, организация выставок детского творчества, приглашение родителей на детские концерты, праздники и спектакли, создание памяток, выпуск газеты

Образование родителей: «Семейной гостиной» (лекции, семинары, семинары-практикумы), проведение мастер-классов, тренингов, создание фотоколлажей, оформление баннера.

Совместная деятельность: привлечение родителей к организации театральных постановок, праздников, развлечений, просмотру мультфильмов на татарском языке, закрепление пройденного материала по обучению татарскому и родному языкам, участие в конкурсах, родительских собраниях, видеороликов.

Образовательная область «Социально-коммуникативное»

Подчеркивать ценность каждого ребенка для общества вне зависимости от его индивидуальных особенностей и этнической принадлежности. Создавать у родителей мотивацию к сохранению семейных традиций и зарождению новых через национальные праздники.

Ориентировать родителей на совместное с ребенком чтение литературы, посвященной различным профессиям, труду, просмотр соответствующих художественных и мультипликационных фильмов.

Образовательная область «Познание»

Обращать внимание родителей на возможности интеллектуального развития ребенка в семье и детском саду. Ориентировать родителей на развитие у ребенка потребности к познанию, общению со взрослыми и сверстниками на двух государственных языках. Обращать их внимание на ценность детских вопросов. Побуждать находить на них ответы посредством совместных с ребенком наблюдений, экспериментов, размышлений, чтения художественной и познавательной литературы, просмотра художественных, документальных видеофильмов. Проводить совместные с семьей конкурсы, игры-викторины.

Образовательная область «Речевое развитие»

Изучать особенности общения взрослых с детьми в семье. Обращать внимание родителей на возможности развития коммуникативной сферы ребенка в семье и детском саду. Рекомендовать родителям использовать каждую возможность для общения с ребенком на своем родном языке. Показывать родителям ценность диалогического общения с ребенком по изученным темам на двух государственных языках, открывающего возможность для познания окружающего мира, обмена информацией и эмоциями. Развивать у родителей навыки общения, используя семейные ассамблеи, коммуникативные тренинги.

Показывать родителям ценность домашнего чтения, выступающего способом развития пассивного и активного словаря ребенка, словесного творчества. Рекомендовать родителям произведения, определяющие круг семейного чтения в соответствии с возрастными и индивидуальными особенностями ребенка. Показывать методы и приемы ознакомления ребенка с художественной литературой. Обращать внимание родителей на возможность развития интереса ребенка в ходе ознакомления с художественной литературой при организации семейных театров, вовлечения его в игровую деятельность, рисование. Ориентировать родителей в выборе художественных и

мультипликационных фильмов, направленных на развитие художественного вкуса ребенка. Совместно с родителями проводить конкурсы, литературные гостиные и викторины, театральные мастерские, встречи с писателями, поэтами, Побуждать поддерживать детское сочинительство.

Образовательная область «Художественно – эстетическое развитие»

На примере лучших образцов семейного воспитания показывать родителям актуальность развития интереса к эстетической стороне окружающей действительности, раннего развития творческих способностей детей. Организовывать семейные посещения мини музея ДОУ.

Знакомить родителей с возможностями детского сада, а также близлежащих учреждений дополнительного образования и культуры в музыкальном воспитании детей. Раскрывать возможности музыки как средства благоприятного "воздействия на психическое здоровье ребенка.

Образовательная область «Физическая развитие»

Ориентировать родителей на формирование у ребенка положительного отношения к физкультуре и спорту, просмотр соответствующих художественных и мультипликационных фильмов. Привлекать родителей к участию в совместных с детьми физкультурных праздниках и других мероприятиях, организуемых в детском саду с использованием народных игр

Ориентировать родителей на совместное с ребенком чтение литературы, посвященной сохранению и укреплению здоровья, просмотр соответствующих художественных и мультипликационных фильмов.

Знакомить родителей с малоподвижными, подвижными, словесно –подвижными, музыкально-подвижными играми, которые используются во время НОД по обучению детей татарскому и родному языкам.

Система работы взаимодействия с педагогами ДОУ
Педагоглар белән эш

1.	Обучение и тестирование вновь пришедших русскоязычных педагогов татарскому языку.
2.	Взаимопросмотр воспитателями режимных моментов по организации языковой среды в воспитательно-образовательном процессе.
3.	Занятия, игровые ситуации по обучению педагогов созданию языковой среды в воспитательно-образовательном процессе.
4.	Тестирование педагогов на знание татарского языка и умение создавать языковой среды в воспитательно-образовательном процессе.
5.	Занятия, игровые ситуации по обучению узких специалистов созданию языковой среды в воспитательно-образовательном процессе.
6.	Мастер-класс для педагогов ДОУ “Организация проектной деятельности по УМК в ДОУ”
7.	Показ открытых игровых ситуаций для начинающих педагогов.
8.	Отражение УМК в планах воспитательно - образовательной работы воспитателей.
9.	Конкурс на лучший проект по УМК среди педагогов ДОУ.
10.	Посещение старшего воспитателя и воспитателя по обучению детей тат.языку режимных моментов групп .
11.	- Консультация для воспитателей русских групп «Как закреплять с детьми пройденный материал по татарскому языку при организации сюжетно-ролевых игр?» - Консультация для вновь пришедших татароязычных воспитателей работающих в русских группах “Программа кысаларыннан читкә китми генә төркемдә ничек тел мохиты тудырырга?” - Консультация для музыкального руководителя “Как помочь детям запомнить татарский язык? Использование песен и музыки татарских композиторов на занятиях музыки”.

Ата-аналар белән эш

Организация и проведение праздников, развлечений и других мероприятий по ознакомлению с традициями, культурой и бытом татарского народа и народов РТ.	В течение учебного года	Воспитатели по обучению детей татарскому языку
Проводить дни открытых дверей, развлечения, занятия.	В течение учебного года	Воспитатели по обучению детей татарскому языку
Провести анкетирование с родителями вновь прибывших детей в ясельные и вторые младшие группы.	сентябрь	Воспитатели по обучению детей татарскому языку
Беседы с родителями детей младших групп ДОУ о необходимости привития любви к своему родному – татарскому языку подрастающему поколению.	сентябрь	Воспитатели по обучению детей татарскому языку

Консультация для родителей: -Семья и семейные ценности у народов Поволжья -Прививаем любовь к родному языку в семье -Воспитание дошкольников в национальных традициях	сентябрь декабрь март	Воспитатели по обучению детей татарскому языку
Выступить на групповых родительских собраниях на темы: - Обучение дошкольников двум государственным языкам по инновационным технологиям». План работы по программе УМК в средних, старших, подготовительных к школе группах - Результаты работы по программе УМК (средние группы) - Усвоение программного материала по УМК (старшие, подготовительные к школе группы)	сентябрь апрель апрель	Воспитатели по обучению детей татарскому языку
Выступления на общем родительском собрании: -Обучение дошкольников государственным языкам РТ на основе УМК	октябрь	Воспитатели по обучению детей татарскому языку
Открытый показ ООД по обучению детей татарскому языку.	апрель	Воспитатели по обучению детей татарскому языку
Консультация для родителей «Правила обучения детей татарскому языку дома для родителей»	декабрь	Воспитатели по обучению детей татарскому языку
Провести анкетирование с родителями «Родной язык в семье»	январь	Воспитатели по обучению детей татарскому языку
Конкурс рукотворчества "Мой любимый герой из мультфильма" по пройденным темам УМК.	январь	Воспитатели по обучению детей татарскому языку
Оформление папок-передвижек для родителей «Вместе изучаем татарский язык»	ежемесячно	Воспитатели по обучению детей татарскому языку
Участие в городских и региональных конкурсах.	В течение учебного года	Воспитатели по обучению детей татарскому языку
Мастер-класс по закреплению пройденного материала по татарскому языку в средних, старших, подготовительных группах.	февраль	Воспитатели по обучению детей татарскому языку
Консультации, беседы с родителями по обучению детей татарскому, родному языку.	В течение учебного года	Воспитатели по обучению детей татарскому языку
Пополнение музея быта татарской национальной культуры ДОУ.	В течение учебного года	Воспитатели по обучению детей татарскому языку

Ознакомить с пройденным материалом через стенды, информационные папки «Татарча сөйләшәбез»	В течение учебного года	Воспитатели по обучению детей татарскому языку
Индивидуальные беседы и консультации с целью привлечения к изучению татарского языка.	В течение учебного года	Воспитатели по обучению детей татарскому языку
Приглашать родителей на праздники, развлечения и участие в этих мероприятиях	В течение учебногогода	Воспитатели по обучению детей татарскому языку
Выступить на родительских собраниях по пропаганде в семье изучения родного языка.	В течение учебногогода	Воспитатели по обучению детей татарскому языку
Ознакомить родителей с информацией по УМК через Интернет – сайт ДОУ.	В течение учебногогода	Воспитатели по обучению детей татарскому языку
Организовать конкурсное движение в ДОУ, направленное на активизацию работы педагогов и родителей по обучению детей государственным языкам (конкурс рисунков, поделок по мультфильмам, стихам, сказкам)	В течение учебного года	Воспитатели по обучению детей татарскому языку

Коррекция эше
«Минем өем» проекты буенча коррекция эше

Үткәрү вакыты	№	Сораулар, биремнәр	Уеннар, күнегүләр, биремнәр	
Октябрь	1.	“Минем өем”проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. Бу кем? Бу нәрсә? сорауларына җавап бирү.	1.Дидактик уен “Матур өйдә кем яши?” 2.Дидактик уен “Кем юк” (әйе – юк). 3.Дид.уен “Исемен әйтсәң бирәм” (гаилә әгзалары, уенчыклар).	А Б
Ноябрь	2.	Ягымлы сүзләр куллану (“Исәнме”, “Исәнмесез” , “Сау бул”, “Сау булыгыз”, “Рәхмәт”)	1.Ситуатив күнегү “Куян аюга кунакка килә”. 2. Ситуатив күнегү "Кунак сыйлау". 3. Ситуатив күнегү "Дустыңны сыйла".	
Декабрь Январь	3.	Боерыкны бирә белү (кил, утыр, йокла, уйна, ю, аша, эч)	1.Дид.уен: “Командир”. 2.Дид.уен «Мин әйтәм – син эшлә» 3. «Шаян уенчыклар»	
Февраль Март	4.	Тирә - юньдәге предметларның сыйфатын, күләмен белдерә торган сүзләрне аңлап сөйләмдә куллану.	1.Дид. уен “Бу нәрсә, ничә?”. 2.Уен ситуациясе: “Курчакка бүләк”(зур – кечкенә) 3.Дид.уен “Дөрес сана”.	

Март Апрель	5.	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау)	1.Уен ситуациясе “Әйдә, танышыйк”. 2.Уен ситуациясе “Кунак каршылау”. 3.Уен ситуациясе “Кунак сыйлау”. 4.”Уенчык сорап ал”.	
Май		Татар телен үзләштерү дәрәҗәләрен билгеләү		

“Уйный-уйный үсәбез”проекты буенча коррекция эше

Үткәрү вакыты	№	Сораулар, биремнәр	Уеннар, күнегүләр, биремнәр
Октябрь	1.	“Уйный-уйный үсәбез”проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. Бу кем? Бу нәрсә? Нинди? Ничә? сорауларына җавап бирү.	1.Дидактик уен “Бу нәрсә?” 2.Дидактик уен “Бу кем?” 3.Дидактик уен “Нинди? Ничә?” 4.Дидактик уен “Дөресен әйт” 5.Дидактик уен “Кем юк”.
Ноябрь	2.	Ягымлы сүзләр куллану(“Исәнме”, “Исәнмесез”, “Сау бул”, “Сау булыгыз”, “Рәхмәт”, “Хәерле көн”,“Хәлләр ничек?”, “Әйбәт”).	1.Ситуатив күнегү: “Яшелчәләр кибете”. 2. Ситуатив күнегү: «Телефоннан сөйләшү». 3.Уен ситуациясе "Дустыңны сыйла".
Декабрь Январь	3.	“Төсләр дөньясында” Боерыкны бирә белү (кил монда, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал, йокла)	1. «Мияу-мияу нинди?» 2.Дид.уен «Командир». 3.Дид.уен «Мин әйтәм – син эшлә» 4. «Шаян уенчыклар»
Февраль Март	4.	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау куя белү. Киемнәрне, савыт-сабаларны, йорт җиһазларын ныгыту (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә?)	1.Сюжетлы-рольле уен “Киемнәр кибете” 2.С/рольле уен “Савыт-саба кибете”. С/рольле уен “Супермаркет” 3.Сюжетлы-рольле уен: «Туган көн». Дид.уен «Парын тап» (төсләр)
Март Апрель	5.	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау).	1.Уен ситуациясе “Таныш булыйк”. 2.Уен ситуациясе “Кәрзиндә нәрсә бар”. 3.Уен ситуациясе “Куяннарга киенергә булыш”. 4.Уен ситуациясе “Аюлар яңа өйгә күчә, булыш” 5. Уен ситуациясе «Савыт-сабалар бүләк итәбез».
Май		Татар телен үзләштерү дәрәҗәләрен билгеләү.	

Коррекция эше
“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар”проекты буенча коррекция эше

Үткәрү вакыты	№	Сораулар, биремнәр	Уеннар, күнегүләр, биремнәр
Октябрь	1.	“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. Бу кем?Бу нәрсә?сорауларына җавап бирү.	1.Дидактик уен “Бу нәрсә?” 2.Дидактик уен “Бу кем?” 3.Дидактик уен “Нинди? Ничә?” 4.Дидактик уен “Дөресен әйт” 5.Дидактик уен “Кем юк”.
Ноябрь	2.	Ягымлы сүзләр куллану(“Исәнме”, “Исәнмесез”, “Сау бул”, “Сау булыгыз”, “Рәхмәт”, “Зур рәхмәт”, “Хәерле көн”,“Хәлләр ничек?”, “Әйбәт”)	1.Ситуатив күнегү “Куян аюга кунакка килә”. 2. Ситуатив күнегү: «Телефоннан сөйләшү». 3.Уен ситуация "Дустыңны сыйла".
Декабрь Январь	3.	Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал, бие, җырла, йөгер, йокла)	1.Дид.уен“Командир”. 2.Дид.уен «Мин әйтәм – син эшлә» 3. «Шаян уенчыклар»
Февраль Март	4.	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау куя белү. (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Ничә яшь? (Сиңа ничә яшь?) Нишлисең? Син нишлисең?) Кая барасың?)	1.Сюжетлы-рольле уен “Кибет” 2.Дидактик уен “Нинди?”. 3.Дидактик уен “Ничә?”. 4.Уен ситуация: «Кая барасың?” 5.Сюжетлы-рольле уен: “Туган көн”. 6. Дид.уеннар: а)“Бу кем?Нишли?” б) “Дөрес сана” в “Мияу-Мияу нинди? 7. “Курчакка бүләк” (зур – кечкенә)
Март Апрель	5.	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау)	1.Уен ситуациясе “Таныш булыйк”. 2.Уен ситуациясе “Портфельдә нәрсә бар?”. 3.Уен ситуациясе “Портфельдә нәрсә юк?”. 4.Уен ситуациясе “Теремкәйдә кем яши?” 5. Уен ситуациясе “Урман мәктәбендә”
Май		Татар телен үзләштерү дәрәҗәләрен билгеләү.	

Работа по результатам диагностики
Диагностика нәтиҗәләре буенча эш

“Без инде хәзер зурлар-мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча коррекцион эш
(мәктәпкә әзерлек төркеме)

Баланың исеме	Сүз байлыгы					Боерыкны аңлап үтәү		Предметларның күләм һәм сыйфат билгесе				Аралашу			
	"Бу нәрсә, нишли?" (утыра, йоклый, ашы, эчә, уйный, сикерә, йөгерә, шуа, бии, җырлый, укый, ясый)	“Серле сандык” (уенчыклар, ашамлыклар, яшелчәләр, киемнәр, савыт-сабалар, хайваннар, йорт кошлары)	“Син нишлисең?” (ашыйм, эчәм, уйныйм, утырам, барам, сикерәм, йөгерәм, шуам, биим, җырлыйм, укыйм, ясыйм)	“ Курчак юына”	"Дустыңнан сора" (Кем анда?, Ничә?, Нинди?, Син кем?, Бу кем?, Бу нәрсә?, Нишли?, Нәрсә кирәк?, Нәрсә бар?, Кая барасың?, Нәрсә яратасың?)	“ Мин әйтәм, син эшлә”	“ Шаян уенчыклар” (кил, утыр, утырыгыз, басыгыз,эч, уйна, бир, сикер, аша, ю, йокла, ки, сал, сикер, йөгер, бие, җырла,)	“ Бу нәрсә, нинди? (кызыл, сары, яшел, зәңгәр, ак, кара)	“ Бу нәрсә, ничә?”	“ Ничәү кирәген сора”	“ Курчакка бүләк” (зур-кечкенә, чиста-пычрак, матур, әйбәт, тәмле, баллы)	“ Әйдә ,танышыйк”	“Ашханәдә”	“ Кунак сыйлау”	(яшелчәләр, ашамлыклар, савыт-сабалар, киемнәр, җиһазлар, хайваннар, йорт кошлары)
1. ………..															

“Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча коррекцион эш
(зурлар төркеме)

Баланың исеме	**Сүз байлыгы**				**Боерыкны аңлап үтәү**		**Предметларның күләм һәм сыйфат билгесе**			**Аралашу**			
	“Кәрзиндә нәрсә бар?” (кишер, суган, бәрәңге, кыяр, кәбестә)	“Табын әзерлибез” (ашамлыклар, савыт-сабалар)	“ Исемен әйтсәң бирәм” (гаилә әгъзалары, киемнәр)	“ Курчак юына”	“ Мин әйтәм, син эшлә”	“ Шаян уенчыклар” (кил, утыр, эч уйна бир, сикер, аша, ю, ки, сал)	“ Бу нәрсә, нинди?” (кызыл, сары, яшел, зәңгәр)	“ Бу нәрсә, ничә?”	“ Ничәү кирәген сора” (зур-кечкенә, чиста-пычрак, матур, әйбәт, тәмле, баллы)	“ Әйдә ,танышыйк”	“Ашханәдә”	“ Кунак сыйлау”	“ Кибеттә”
1. ………..													

III.ОРГАНИЗАЦИОННЫЙ РАЗДЕЛ ПРОГРАММЫ

Материально-технические условия, созданные для реализации программы по обучению детей татарскому языку

- общая площадь кабинета 5,40х5,10;
- кабинет полностью изолирован;
- свободный доступ - вход отдельный .

-- рабочая зона воспитателя по обучению детей татарскому языку;
-- зона наглядных и раздаточных пособий по УМК;
-- зона учебной деятельности;

- уголок по ЭРС (портреты президентов России и РТ, герб и флаг России и РТ, куклы в национальной одежде народов Поволжья)
- Методическая литература
- Развивающие игры
- Раздаточные и демонстрационные материалы
- Государственная символика РФ и РТ
- Стенка для раздаточных материалов и пособий
- Стулья на подгруппу детей
- Ноутбук
- Интерактивная доска
- Экран
- Проектор
- Магнитная доска
- Аудио и видео материалы по УМК
- Мульфильмы на татарском языке
- Игрушки
- Муляжи
- Атрибуты к театральным играм
- Конспекты ООД, консультации, сценарии праздников и развлечений
- УМК для всех возрастов, картотека
- Информационно-наглядный материал по ЭРС

Оборудование кабинета татарского языка игры, игрушки и дидактический материал подобраны в соответствии с реализующейся в ДОУ программами и методическими пособиями.

Используемые программы и методические пособия по обучению детей государственным языкам РТ

Программы:

1. Зарипова З. М., Исаева Р.С., Кидрячева Р.Г. « Рус балаларына татар теле өйрәтү программасы». Татарстан Республикасы мәгариф һәм фән министрлыгы, 2013.
2. Закирова К.В., Борһанова Р. А. “Балалар бакчасында тәрбия һәм белем бирү программасы”. Казан, «Хәтер» нәшрияты, 2000. (*ксерокопия*)
3. Кашапова М. Ф. «Балалар бакчаларында сөйләм үстерү программасы».
4. Казан, «Мәгариф» нәшрияты, 2004. (*лич. кн.*)
5. Гаффарова С.М., Гаффарова Ч.Р., Гарафиева Г.З. “Изучаем русский язык”. Татарстан Республикасы мәгариф һәм фән министрлыгы, 2013.

6. Шаехова Р.К. "Региональная программа дошкольного образования". Шаехова Р.К., 2012.
7. Закирова К.В. "Балалар бакчасында тәрбия һәм белем бирү программасының милли-төбәк юнәлеше". Казан. "Мәгариф" нәшрияты, 2009.
8. Васильева М.А., Гербова В.В.ред.; Закирова К.В. һ.б. тәрҗ. «Балалар бакчасында тәрбия һәм белем бирү программасы». Казан. "Мәгариф" нәшрияты, 2006.
9. Борһанова Р.А., Юсупов Ф.Ф. "Балалар бакчасында татар теле өйрәтү программасы"

Методические пособия:

1. Зарипова З.М. «Татарча сөйләшәбез» (по обучению татарскому языку 6-7 лет) методическое пособие. Казань, 2012.
2. Зарипова З.М. «Татарча сөйләшәбез» (по обучению татарскому языку 5-6 лет) методическое пособие. Казань, 2012.
3. Зарипова З.М. «Татарча сөйләшәбез» (по обучению татарскому языку 5-6 лет) методическое пособие. Казань, 2011.
4. Хазратова Ф.В. «Туган телдә сөйләшәбез» (2-3 яшьлек татар балалары өчен) методик кулланма. Казан, "Татарстан китап нәшрияты", 2012.
5. Хазратова Ф.В. «Туган телдә сөйләшәбез» (3-4 яшьлек татар балалары өчен) методик кулланма. Казан, "Фолиант", 2013.
6. Хазратова Ф.В. «Туган телдә сөйләшәбез» (4-5 яшьлек татар балалары өчен) методик кулланма. Казан, Инновацион технологияләр үзәге, 2013.
7. Зарипова З.М. «Туган телдә сөйләшәбез» (5-7 яшьлек татар балалары өчен) методик кулланма. Казан, "Фолиант", 2012.
8. Кашапова М.Ф. «Уйныйк әле балалар». Казан, 2011.
9. Гаффарова С. М. «Изучаем русский язык». Методическое пособие по обучению русскому языку детей дошкольного возраста. Казань, 2011.
10. Борһанова Р. А., Хисамова Ф. М. «Татар теле өйрәнә нәниләр». Казань, «Мәгариф» нәшрияте, 2005.

7. Богомолова М. И., Шарафутдинов З.Т. «Дошкольникам оТатарстане» (ст. дошкольный возраст), Набережные Челны-Альметьевск, 1993

11. Закирова К.В. «Мәктәпкәчә тәрбия: балаларны милли-мәдәни рухта тәрбияләү». РИЦ «Школа», 1998.
12. Нигъмәтуллина Г.Г. "Туган телем-Тукай теле". Яр Чаллы типографиясе, "2009.
13. Дәүләтшина Г.Р., Мифтахова Ф.М. "Уйнап белем алабыз", Яр Чаллы, 2013.
14. Исаева Р.С., Хаматова Г.М. "Уйнап телгә өйрәнәбез", Яр Чаллы, 2010.
15. Иҗади төркем «Туган телем – бөек анам теле». Яр Чаллы, 2004.
16. Иҗади төркем «Туган телем – бөек анам теле».Икенче китап. Яр Чаллы, 2011.
17. Фатхуллина А.Т., Калашникова З.Ф. "Все мы дружно живем на Волжской земле". Набережные Челны, 2009.
18. Исаева Р. С., Сафина Ә.Ә. «Дружба и братство дороже богатства». Яр Чаллы, редакционно-издательский отдел НОУ ВПО «Камский институт»,2009.

Развивающая предметно – пространственная среда

Оборудование кабинета татарского языка безопасное, отвечает здоровьесберегающим, эстетически привлекательным и развивающим требованиям. Мебель соответствует росту и возрасту детей, игрушки — обеспечивают максимальный развивающий эффект.

Пространство организовано в виде хорошо разграниченных зон оснащенных большим количеством развивающих материалов (книги, игрушки, материалы для творчества, развивающее оборудование и пр.). Все предметы доступны детям.

Подобная организация пространства позволяет дошкольникам успешно овладеть материалом учебной программы, а педагогу дает возможность эффективно организовывать образовательный процесс с учетом индивидуальных особенностей детей.

Дидактические игры

- “Хайваннар һәм аларның балалары” .
- “Кем нишли?”
- “Гаилә әгъзалары”
- “Эчтәлеген сөйлә”
- “Курчакны киендер”
- “Ашамлыклар”
- “Зур һәм кечкенә”
- “Сөйләшеп тел шомартабыз”

.

- “Адашкан саннар”
- “Төсле шакмаклар”
- “Как растет живое?”
- “Билгеле фигураны тап”
- “Әкият уйныйбыз”
- “Ел фасыллары”

МРК буенча уеннар

- «Бизәкне читлә һәм ата»
- «Калфакны бизә»
- «Кучакны киендер»
- “Татарстан шәһ. буйлап сәяхәт”
- «Түбәтәйне бизә»
- «Читекне бизә»
- «Серле сандык”

Сюжетные картины

- Кыргый хайваннар»
- «Йорт хайваннары»
- «Кошлар»
- «Өй җиһазлары»
- «Кышкы уеннар»
- «Көз»
- «Профессияләр»
- «Без дежур торабыз»
- «Табигатьтә кунакта»
- «Беренче кар»
- «Чыршы бәйрәмендә»
- «Әниләр бәйрәме»
- «Яз көне паркта уйныйбыз»

- «Без уйныйбыз»
- «Ел фасыллары»
- «Гаилә»
- «Табын янында»
- «Тәүлек өлешләре»
- «Без төзибез»
- «Шәхси гигиена»
- «Без киенәбез»
- «Урамда»
- «Яшелчәләр»
- «Җиләк-җимешләр»

ӨЛӘШМӘ ӘСБАПЛАР:
РАЗДАТОЧНЫЙ МАТЕРИАЛ:

Предметлы рәсемнәр:

- Киемнәр
- Хайваннар
- Савыт-саба
- Ашамлыклар
- Өй җиһазлары
- Мәктәп
- Яшелчә,җиләк-җимешләр
- Уенчыклар
- Гаилә

Уенчыклар:

- Җилем уенчыклар (кыргый хайваннар, йорт хайваннары) —15 шт.,
- Йомшак уенчыклар- эт, песи, куян
- Курчаклар — 3 шт.
- Җилем яшелчә муляжлары- 18 шт.
- Җилем җиләк-җимеш муляңлары-18 шт.
- Кәрзиннәр – 3 шт.
- Туп-1шт.
- Савыт-сабалар җыелмасы-1 шт.
- Кулинар рызыклар жыелмасы-2шт

ТЕАТР ПОЧМАГЫ
ТЕАТРАЛЬНЫЙ УГОЛОК

БИТЛЕКЛӘР:

- Куян
- Бүре
- Аю
- Төлке
- Тиен
- Песи
- Эт
- Әби
- Бабай
- Кыз
- Малай
- Шөпшә
- Бал корты
- Әтәч
- Чеби
- Каз
- Үрдәк
- Сыер
- Ат
- Кәҗә
- Сарык
- Кыяр
- Суган
- Бәрәңге
- Кишер
- Помидор
- Кабак
- Кәбестә
- Алма
- Гөмбәләр
- Күгәрчен
- Чыпчык
- Карлыгач

МЕДАЛЬОННАР:

- Йорт хайваннары
- Йорт кошлары
- Кыргый хайваннар
- Уенчыклар

БИ-БА-БО ТЕАТРЫ:

- Әби
- Бабай
- Йомры икмәк
- Аю
- Куян
- Бүре

- Төлке

КОНУС ТЕАТРЫ:

- Бабай
- Әби
- Малай
- Кыз
- Әти
- Әни
- Эт
- Әти аю
- Әни аю
- Малай аю
- Куян
- Тычкан
- Песи
- Эт
- Шалкан

АУДИОЯЗМАЛАР
АУДИО-ПРИЛОЖЕНИЯ К УМК

- CD –диски к УМК для детей 4-5 лет «Минем өем».
- CD –диски к УМК для детей 5-6 лет «Уйный-уйный үсәбез».
- CD –диски к УМК для детей 6-7 лет «Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар».
- CD –диски к учебно-методическому пособию «Шома бас», для обучения детей от 3 до 7
- CD –диски «Бииләр итек-читекләр», «Пляшут наши сапожки».
- CD –диски «Африка хикмәтләре», «Африканские приключения».
- CD –диски «Сертотмас үрдәк», «Болтливая утка».
- CD –диски «Сказки на татарском языке», аудио-книга «Татар әкиятләре».
- CD –диск к УМК для детей 2-3 лет «Туган телдә сөйләшәбез».
- CD –диск к УМК для детей 3-4 лет «Туган телдә сөйләшәбез».
- CD –диск к УМК для детей 4-5 лет «Туган телдә сөйләшәбез».
- Мультфильмы студии «Союзмультфильм» на татарском языке (Выпуск №5).
- Мультфильмы студии «Союзмультфильм» на татарском языке (Выпуск №1).
- Мультфильмы студии «Союзмультфильм» на татарском языке (Выпуск №2).
- Мультфильмы студии «Союзмультфильм» на татарском языке (Выпуск №3).
- Мультфильмы студии «Союзмультфильм» на татарском языке (Выпуск №4)
- CD –диски “Танцы народов Поволжья».
- CD –диски “Балалар бакчасында әдәп-әхлак тәрбиясе

Циклограмма рабочего времени воспитателя
по обучению детей татарскому языку Насыбуллиной Г.А.

«Каенкай» балалар бакчасы балаларга татар теле
өйрәтү тәрбиячесенең эш вакыты циклограммасы 2020 - 2021 у.е.

Понедельник

8.00 – 8.20 подготовка игр к режимным моментам, к образовательной деятельности
8.20 – 8.40 индивидуально - коррекционная работа с детьми средней группы №1
8.40 – 9.00 индивидуально - коррекционная работа с детьми средней группы №2
9.00 – 9.30 образовательная деятельность в подготовительной группе №1
9.30 – 9.40 Подготовка материала к ООД
9.40 – 10.10 образовательная деятельность в подготовительной группе №2
10.10 – 10.20 Подготовка материала к ИД
10.20 – 10.40 игровая деятельность в средней группе в режимных моментах
10.45 – 10.55 игровое общение с детьми первой младшей группы №1 в режимных моментах
10.55 – 11.10 игровая деятельность с детьми второй младшей группы №1 в режимных моментах
11.10 – 11.30 индивидуально - коррекционная работа с детьми в подготовительной группе №2
11.30 – 12.00 индивидуально - коррекционная работа с детьми в подготовительной группе №1
12.00 – 13.00 обед
13.00 – 14.00 повышение профессиональной компетентности, изучение специальной литературы, просмотр периодики
14.00 – 15.30 методическая работа
15.30 – 16.00 кружковая работа с детьми подготовительной к школе группы №1 проведение кружковой работы
16.00 – 16.30 Индивидуальная консультация по требованию родителей
16.30 – 17.00 оформление консультаций в папках-передвижках

Вторник

8.00 – 8.30 подготовка игр к режимным моментам, к образовательной деятельности
8.30 – 8.50 индивидуальные консультации для родителей

9.00 – 9.25 образовательная деятельность в старшей группе
9.25 – 10.10 подготовка дидактического материала к игровой деятельности
10.10 – 10.30 игровая деятельность в средней группе в режимных моментах
10.30 – 10.40 игровая деятельность с детьми первой младшей группы №2 в режимных моментах
10.40 – 10.55 игровая деятельность с детьми второй младшей группы №2 в режимных моментах
10.55 – 12.00 индивидуальная работа с детьми средней группы
12.00 – 13.00 обед
13.00 – 13.30 методическая работа
13.30 – 14.30 индивидуальная работа с педагогами
14.30 – 15.15 повышение профессиональной компетентности, изучение специальной литературы, просмотр периодики
15.30 – 16.00 игровая деятельность с детьми подготовительной группе №1 в режимных моментах
16.00 – 16.30 индивидуальная работа с детьми в подготовительной группе №1
16.30 – 17.00 подготовка к консультации с родителями

Среда
8.00 – 8.35 Подготовка к игровому общению с детьми первой и второй младших групп
8.35 – 8.45 Игровое общение в первой младшей группе №1
8.45 – 9.00 Игровое общение в первой младшей группе №2
9.00 – 10.10 подготовка пособий к игровой деятельности
10.10 – 10.30 игровая деятельность во второй младшей группе№1 в режимных моментах
10.40 – 11.00 игровая деятельность во второй младшей группе №2 в режимных моментах
11.00 – 11.30 индивидуальная работа с детьми в подготовительной группе №1
11.30 – 12.00 разработка наглядно-информационного или дидактического материала
12.00 – 13.00 обед
13.00 – 15.15 методическая работа
15.30 – 15.55 игровая деятельность с детьми старшей группы в режимных моментах
16.00 – 17.00 изготовление методических пособий, работа с фонотекой, аудио- и видеотекой

Четверг

8.00 – 8.30 подготовка игр к режимным моментам, к образовательной деятельности

8.30 – 8.50 индивидуально - коррекционная работа с детьми средней группы

8.50 – 9.00 подготовка к образовательной деятельности

9.00 – 9.30 образовательная деятельность в подготовительной группе №2

9.40 – 10.10 образовательная деятельность в подготовительной группе №1

10.10 – 10.30 игровая деятельность во второй младшей группе№1 в режимных моментах

10.40 – 11.00 игровая деятельность во второй младшей группе №2 в режимных моментах

11.00– 11.30 индивидуально - коррекционная с детьми старшей группы

11.30 – 12.00 Организационно-аналитическая деятельность:
работа в творческих группах по разработке проектов, развивающих программ, образовательных программ в соответствии ФГОС, или положений конкурсов, или авторских пособий

12.00 – 13.00 обед

13.00 – 13.30 консультации для воспитателей

13.30 - 14.30 индивидуальная работа с воспитателями групп

14.30 – 15.40 разработка материала для размещения на сайте ДОУ

15.40 – 17.00 изготовление авторских пособий, работа с фонотекой, аудио- и видеотекой.

Пятница

8.00 – 8.30 подготовка игр к режимным моментам, к образовательной деятельности

8.30 – 9.00 индивидуальная работа с детьми в подготовительной группе №2

9.00 – 10.20 изготовление, подготовка пособий к режимным моментам, к образовательной деятельности

10.00 – 10.20 подготовка пособий к игровой деятельности в режимных моментах, в образовательной деятельности

10.20 – 10.40 игровая деятельность в средней группе в режимных моментах

10.40 – 10.50 Игровое общение в первой младшей группе №1

10.55– 11.05 Игровое общение в первой младшей группе №2

11.10– 11.40 Индивидуальная работа с одаренными детьми (подготовительная группа)

11.40 – 12.00 оформление консультаций в папках-передвижках, занесение записи индивидуальных работ

12.00 – 13.00 обед

13.00 – 15.00 индивидуальная работа с воспитателями групп

15.15 – 15.45 игровая деятельность с детьми подготовительной группе №2 в режимных моментах
15.45 – 16.00 индивидуальная работа с детьми старшей группы №1
16.00– 16.25 индивидуальная работа с детьми старшей группы №2
16.30 – 17.00 анализ и обобщение полученных результатов, занесение записи индивидуальных работ

(Приложение №1 к рабочей программе)

Приложение
Кушымта

1. Уртанчылар төркеменең «Минем өем», зурлар төркеменең «Уйный-уйный үсәбез», мәктәпкә әзерлек төркеменең «Без инде хәзер зурлар-мәктәпкә илтә юллар” укыту методик комплектлары буенча күрсәтмә, таратма материаллар.[1]

2. Аудиоязмалар: «Минем өем» проекты – 64 кисәк, «Уйный-уйный үсәбез» проекты - 63 кисәк, «Без инде хәзер зурлар-мәктәпкә илтә юллар” проекты – 71 кисәк.[2]

3. Файдаланылган әдәбият:

1. *З.М.Зарипова, Р.Г.Кидрячева, Р.С.Исаева.* Балалар бакчасында рус балаларына татар теле өйрәтү программасы. Татарстан Республикасы мәгариф һәм фән министрлыгы тарафыннан тәкъдим ителгән. – Казан, 2013.
2. Примерная общеобразовательная программа дошкольного образования «От рождения до школы» / *Н.Е. Вераксы, Т.С.Комарова, Н.А.Васильева.* – М.: МОЗАИКА – СИНТЕЗ, 2014.
3. Основная образовательная программа МАДОУ «Детский сад комбинированного вида №103 «Тургай».
4. *Борһанова Р. А., Юсупов Ф. Ф.* Балалар бакчасында татар теле өйрәтү программасы. Татарстан Республикасы Мәгариф министрлыгы тарафыннан расланган. – Казан: РИЦ «Школа», 2004.
3. *Иванова Л. Ф.* Программа обучения английскому языку в дошкольном образовательном учреждении Республики Татарстан “First Steps in English”. – Казань, 2011.
4. *Выготский Л.С., Гальперин П.Я., Давыдов В.В., Е. А. Пассов* “Основы коммуникативной методики обучения иноязычному общению”. - Москва, 1989.
5. *Р.К.Шаехова.* Региональная программа дошкольного образования.Казань.2012.
6. Программа преемственности дошкольной и начальной ступеней образования. 2015.

4. Интернет ресурслар:

Интернет-ресурслар	Сылтама
Татарстан Республикасының мәгариф һәм фән министрлыгы	https://edu. tatar
Федераль мәгариф институты үсеше Федеральный	http://www.firo.ru

Интернет-ресурслар	**Сылтама**
институт развития образования	
Сайт официальной площадки Министерства образования и науки Российской Федерации	http://mon-ru.livejournal.com/tag/ФГОС
Ресурсы образования. Портал информационной поддержки специалистов дошкольных учреждений	http://www.resobr.ru
Издательство Просвещение	http://www.prosv.ru
Сабыем	http//sabyem.ru/

ИНФОРМАЦИЯ по кадрам

1.	Всего работников в ДОУ (без работников, находящихся в д/о и без совместителей)	44
2.	Количество педагогических кадров (без заведующего)	18
3.	Количество воспитателей	14
4.	- в т.ч. воспитателей по обучению детей татарскому языку	1
5.	- в т.ч. воспитателей татарской национальности (кроме воспитателей по обучению детей татарскому языку)	8
6.	- в т.ч. русскоязычных воспитателей	7

В данном документе прошито, пронумеровано
и скреплено печатью 71,
(семьдесят один) листа
дата"20" 08 2018 год

Заведующий МАДОУ "Детский сад
комбинированного вида № 103
"Тургай" А.А.Губайдуллина

В данном документе прошито, пронумеровано
и скреплено печатью ___________________
_____________________________ листа(ов)
дата «___» ____________________ 2020 год

Заведующий МБДОУ детский сад «Берёзка»
С.Базарные Матаки Алькеевского МР РТ
_____________________ /Латыпова Г.А/